1902. HARMINCZHATODIK ÉVFOLYAM. 170. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, JUNIUS 23.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 788.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre . . 20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 12 korona. Francziaországba, Olaszországba, Oroszországba, Törökországba, Görögországba, Spanyolországba, Svájczba, Romániába és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 15 korona.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR
főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY
szépirodalmi főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 706.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31 bis, Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Teleki József 11. Bloomsbury Square.
Frankfurtban a. M.: Németországi kizárólagos vezérképviselőségünk Daube G. L. és Társa, valamint összes fiókjai.
Bécsben: Danneberg L., I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes M. utóda, i., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési irodában.

Mai számunk főbb közleményei:
Vezérczikk: **Külföldi szemle.**
A szász király halála.
A lengyelek szervezkedése.
Az egyetemi gondnok öngyilkossága.
Népoktatásügyi állapotok.
Tatai lóversenyek.
A német derby.
Regény: A deszkák hősei. Irta: **Yvette Guilbert.**

Külföldi szemle.

(—*a*.) Ez idők szerint az államfők utazása van napirenden. Nem mulik el nap a nélkül, hogy a táviró ne hozná hirül egyik, vagy másik államfő utazását.

Természetes, hogy az államfők utazása politikai vonatkozásokkal áll kapcsolatban.

Vilmos császár beutazza a Rajnamentét, s nincsen város, a hol nagyjelentőségü s valljuk be: magas szárnyalásu, érdekes politikai nyilatkozatokat ne tenne. A németek uralkodója, a kinek sajátságos egyénisége valóságos talány, mert őt az uralkodók átlagos ismérvei alapján megitélni nem lehet, önérzettel szól a németség világbékemissziójáról. Békét hirdet a németségnek, békét hirdet Európának. Megragadja az alkalmat, hogy a katholikus egyház fejének érdekes nyilatkozatait kamatoztassa a német birodalom előnyére. És a császár eléggé bölcs ahhoz, hogy a lengyelek, mint katholikusok ellen intézett ismeretes kirohanásának hatását ellensulyozza a pápa nyilatkozatával. Vallási békét akar teremteni, hogy megerősitse a németség belpolitikai munkálkodását. Mindenesetre érdekes, hogy a külpolitikai vonatkozásokat nem érintette. Óvatos volt, kerülte az alkalmat, hogy az alakuló külpolitikai helyzetnek elébe vágjon.

Combes, a franczia kabinet elnöke, sajátságos miniszteri határozatot provokált. A miniszteri tanács elhatározta, hogy a hivatalnokok. tisztviselők kinevezésénél aggodalmasan kell vigyázni arra, hogy az illető tisztviselőnek minő a politikai pártállása. Ez az álláspontja a kabinetnek méltán ejt gondolkodóba mindenkit, a ki barátja, hive a liberalizmusnak. Nagyon sokat vártunk és várunk mi is az uj franczia kabinettől. Daczára ennek az ujabb intézkedésének, nem fogjuk általában elitélni, mert mindenesetre fontos belpolitikai érdekek indithatták erre a határozatra, de másrészről sérelmesnek tekintjük az igazi liberalizmus szempontjából azt, hogy komoly vita tárgya lehessen, hogy minő politikai vallása van az illető tisztviselőnek. A politizálás szabadságát, hacsak nem áll ellentétben az állam integritásával, magasabb létérdekeivel, nem szabad korlátozni. A tisztviselő, hivatalnok szintén állampolgár, nem gép. Határokat, korlátokat lehet és czélszerű is vonni, de végleg elnyomni abban az értelemben, hogy a kinevezésnél vagy választásnál óvatosan informáltassa magát a kormány az illetőnek politikai pártszinezetéről, ez nem jelenthet egyebet, mint a kormánypárti korteskedés állami szentesitését, propagálását. Valószinü, hogy a kabinetnek nagyon fontos okai lehettek erre a határozatára. Hogy ez a határozat nyilvánvalóan a naczionalisták ellen irányul, az előzmények szerint kétségtelen. Azért tehát be kell várnunk, mig végleges kritikát mondanánk a kabinet ismertetett határozata felett, mert a tisztviselők és hivatalnokok pártállásának korlátozását csakis a különleges viszonyok méltatása mellett vagyunk képesek megérteni. Tehát ha azt elitéltük, elitéltük általánosságban.

Ferdinánd fejedelem, mint egy mai értesülésünk némileg igazolni látszik, komolyan pályázik a királyi koronára. Volt Pétervárott, onnan Bécsbe szándékozik utazni, sőt még Rómába is el akar látogatni. Kétségtelenül czélja az, hogy hangulatot teremtsen a bolgár királyság proklamálásának. Hogy ez mennyiben sikerül neki, ma még nyilt kérdés. De figyelmet érdemel, hogy a szultán meglátogatását legutoljára szándékozik hagyni, azt remélvén, hogy az európai udvarok kieszközlendő beleegyezésének közlésére elegendő ideje lesz a portánál.

A *czár* is utazni fog. Állitólag visszaadja a bolgár fejedelem látogatását Szófiában. Ez annyira nevezetes esemény volna, hogy abból csakugyan következtetnünk kell az orosz-bolgár Balkán-politika szolidaritásának valódiságára. E szerint nem volna agyrém az, hogy a bolgárok minden irányban hüséges csatlósai lettek az oroszok czárjának, ez pedig az orosz befolyás veszedelmes terjedését jelenti a Balkánon.

Sandor szerb király is készül Pétervárra. Nem akar kevésbbé hü oroszbarátnak látszani, mint Ferdinánd fejedelem és utja kétségtelenül a köszönet és hála nyilvánitásával áll kapcsolatban, a miért az üszkübi püspökség betöltése a szerbek inyére történt. De lehetnek Sándor királynak egyéb czéljai is. Már régóta beszélnek arról, hogy a szerbek és bolgárok a Balkán szlávpolitika érdekében szorosan össze fognak barátkozni. Vajjon lesz-e ennek sikere s mit szól hozzá a fényes porta? Ez a jövő kérdése.

Loubet elnök szintén utazik. Hir szerint meg fogja látogatni a franczia afrikai gyarmatokat s onnan Olaszországba utazik. Ez kétségtelenül az olasz-franczia egyezmény megerősitését jelenti, a mely körülbelül demonstrative arra az időre fog esni, a mikor a hármas-szövetség meg lesz ujitva.

Budapest, junius 22.

Miniszteri kiküldött Szombathelyen. *Lukács* László pénzügyminiszter báró *Amelin* Viktor pénzügyminiszteri tanácsost küldte ki Szombathelyre, hogy a földadó-reform előmunkálatainak felülvizsgálatát ejtse meg. A miniszteri tanácsos működését már megkezdte.

A josefstadti hadtestparancsnokság áthelyezése. A bécsi katonai körök lapja, a «Reichswehr» mai számában azt a hirt közli, hogy a csehországi *Josefstadtban állomásozó 9. számu hadtestet* egyrészt sztratégiai okokból, másrészt pedig azért, mert Josefstadt már nem felelhet meg azoknak az igényeknek, a melyeket a nagy hadtest érdekéből hozzá füznek, *át fogják helyezni Leitmeritzbe*. Ez a város az Elba mellett fekszik, lakosságának száma háromszor akkora, mint Josefstadté. A josefstadti laktanyák és katonai épületek már régóta félig használhatlan épületben vannak, egészségtelenek és uj befektetés Josefstadtban katonai szempontból ma már nem indokolt.

Tartománygyülés. *Czernoviczból* táviratozzák: Ma nyitották meg a bukovinai tartománygyülést. *Lupul* tartományi főnök ő Felségének lelkesen fogadott éltetése után megemlékezett a kormány lojális, körültekintő és igazolt jogos törekvéseiről, különösen kiemelve *Körber* miniszterelnök *helyes politikáját a magyar kormánynyal folytatott tárgyalásai körül*, a melylyel Ausztria ipari érdekeinek megóvása mellett a közös vámterület fentartására törekszik. A miniszterelnök törekvéseivel a tartománygyülés teljesen egyetért és kész őt tehetségéhez képest támogatni.

A szász király halála.

A holnapi temetésre vonatkozó előkészületek tekintetében ma a következő távirati értesitéseket kaptuk:

Bécs, junius 22.

A *király* ma este *Bolfras* főhadsegéddel Drezdába utazott a szász király temetésére. Ugyanakkor utazott el *Ottó* főherczeg feleségével, *Mária Józéfa* főherczegnővel. A szász követ tegnap este utazott Drezdába.

Drezda, junius 22.

Ma délben a királyi kastély koronatermében fogadta *György* király a miniszterek esküjét. Azután a király a miniszteriumnak és mindkét kamara elnökének jelenlétében beszédet intézett az egybegyülteklhez, a melyben megfogadta, hogy az ország alkotmányát épségben tartja és megvédi.

Drezda, junius 22.

Ma délben állitották fel a katholikus udvari templomban *Albert* király ravatalát. A ravatal a főoltár előtt áll. Két oldalt áll: egy udvari méltóság, a főhadsegéd, két királyi kamarás, a király főorvosa, egy lelkész, egy komornyik, két apród, négy lakáj és két kettős őrség. A holttesten tábornagyi egyenruha van zöld szalaggal és rutával. A koporsó lábánál vannak a király nemesebb testrészeit magában foglaló edények. Egy hatalmas koszorun ez áll: „*Egyetlen szeretett férjemnek — Karola.*“ Különösen magára vonja a figyelmet az *orosz czári pár koszoruja*. Délután egy órakor jelentek meg a nyitott koporsó előtt a rendi kamara tagjai és a sajtó képviselői. *György* király és *Karola* özvegykirályné már a délelőtt folyamán imádkoztak a templomban a koporsó előtt. A ravatalt nagy közönség nézi.

A Habsburg-ház gyásza.

A magyar hivatalos lap közli: Legfelső rendeletre néhai *Albert* szász király ő Felségeért udvari gyász fog folyó évi junius hó 24-től, keddtől fogva négy héten át viseltetni, a következő változtatással: az első két héten, junius hó 24-től bezárólag julius hó 7-ig a mély és a további két héten, julius hó 8-tól julius hó 21-ig, a kisebbik gyász.

VIDÉK.

* **Felfüggesztett alispán.** A napokban az a hir járta be a fővárosi sajtót, hogy a belügyminiszter *Pogány* Józsefet, Moson vármegye alispánját állásától felfüggesztette. Ez a hir mint *Pogány* József nekünk táviratozza, *nem felel meg a valóságnak*.

* **Helyettes polgármester-választás Szabadkán.** *Mamusits* Lázár polgármester felfüggesztése folytán szükségessé vált helyettes polgármesteri választást — mint ma megirtuk — a keddre hirdetett rendkivüli közgyülésen fogják megejteni. Az állásra két komoly jelölt van, a gazdakör-párt jelöltje: *Gyelnis* Gerő takarékpénztári igazgató, ügyvéd és a hatósági párt jelöltje: *Pertich* Mihály árvaszéki elnök. Az elsőt a 48-as párt is támogatja, az utóbbit pedig a *Mamusits*-párt és a bunyeváczok. A helybeli intelligenczia egyformán oszlik meg a két jelölt mellett.

KÜLFÖLD.

Az üszkübi püspökség. Konstantinápolyból jelentik: Tizenhét athoszhegyi görög kolostor táviratot küldött a patriarchának, a melyben tiltakoznak az ellen, hogy *Firmiliánt Athosz* hegyén szenteljék fel. Hir szerint a patriarchátus most *Dedeagácsban*, vagy környékén szándékozik felszenteltetni Firmiliánt.

—

Az olaszországi sztrájkok eredménystatisztikája. Hivatalosan közli most az olasz kormány, hogy az Olaszországban 1880 óta lefolyt sztrájkmozgalom a következő volt: 1880-tól konstatáltak 27 sztrájkot, 1890-ben 139-et, 1893-ban 131-et, 1900-ban 256-ot; 1901/902-ben 1844-et. Volt pedig 889 ipari, 600 mezőgazdasági és 295 kereskedelmi sztrájk. A legtöbbet sztrájkoltak a milanói, comói, norami és paviai kerületekben. Összesen 438.030 sztrájkoló vett részt a mozgalmakban. 1879—1893-ig 1079 sztrájk közül 170 esetben a munkások elérték a czéljukat, 418 esetben alig érték el valamely eredményt, 429 esetben pedig minden siker nélkül sztrájkoltak. 1901/902-ben *1844 esetből 1098 esetben eredménynyel sztrájkoltak.*

—

Az ausztrállai bevándorlás. Az ausztráliai államszövetség — mint Sydneyből jelentik — minden tőle telhető módon védekezik az idegen fajok bevándorlása ellen. Az uj bevándorlási törvény értelmében csakis az angolok bevándorlása van megkönnyitve, ellenben más állam alattvalóinak betelepülését a kormány lehetőleg megnehezíti vagy épen lehetetlenné teszi. Ez az eljárás a brit imperializmus gyakorlati magyarázata. A legutóbbi években nagyon sok khinai kuli, továbbá olasz, franczia, német és görög munkás vándorolt Ausztráliába, a hol olcsó és nem kevésbbé jó munkájukkal nagyon lenyomták a munkabéreket, miáltal megnehezitették a magasabb munkabérekhez és ennek megfelelően jobb életmódhoz szokott angol munkások megélhetését. Az idegen bevándorlókra kimondotta tehát a kormány, hogy azok csakis a «czigányelem»-ből kerülhetnek ki s magasabb államérdek tiltja a betelepülésük lehetővé tételét. A mult hetekben egy csoport görög vándorolt be, a kiknek annyi sok kellemetlenséget okoztak a hatóságok, hogy már-már vissza akartak térni, mignem a görög konzul felszólalására bebocsátották őket Sydneybe. Hasonlóan zaklatták az amerikai bevándorlókat is, de végtére ezekkel szemben kivételt voltak kénytelenek tenni, mert kiderült, hogy az Egyesült-Államokkal a szövetséges kormány már évtizedek óta viszonosságban áll. A kormány erőszakoskodó eljárását azzal mentegeti, hogy az idegen hajók kikötése alkalmával mindig előfordul, hogy egy csapat matróz titokban megszökik a hajókról, s belopózva a gyarmatokba, növeli a kétes elemek számát.

—

A japánok Koreában. A koreai félsziget birtoka már régóta versengés tárgya az angolok és oroszok között. A szigeten fekvő *Mazangu* helységet Oroszország nagyon fontos sztratégiai helynek tekintette s tekinti ma is, a honnan a Wladivosztok és Port Artur közötti vizi közlekedés háborítatlanságát biztositani lehet. Az orosz sajtó következetesen ösztökélte az orosz kormányt, hogy *Mazangu* megszállására keressen alkalmat. A japánok azonban megelőzték Oroszországot, mert kieszközölték a koreai kormánynál, hogy Mazanguban japánok telepedhessenek meg, más fajbeliek nem. Természetes, hogy a kereskedelmi érdekek mögött ott rejtőzködik a háborus terjeszkedési vágy s nincsen kizárva, hogy az angolokkal szövetkezett japánok egy napon Oroszország nem csekély hoszuságára katonailag megszállják Mazangut, a honnan Port Arturt állandóan sakkban tarthatják.

Franczia-ország afrikai gyarmatpolitikája. A franczia gyarmatügyi miniszteriumban legujabban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy *a franczia nyugat-afrikai gyarmatok* sikeresebb fejlesztése végett az indo-khinaihoz hasonló *gyarmati kormányzóságot* állitsanak fel, a hol az afrikai gyarmatok ügyeit mintegy központilag intéznék. Erre az elhatározásra az vezette a gyarmatügyi miniszteriumot, hogy Indo-Khina a helyi gyarmati kormányzóság intézménye folytán kedvező fejlődésnek indult, másrészt az angolok tulkapásaival szemben gyorsabb az orvoslás, ha az afrikai gyarmatok egy ottani központból kormányoztatnak.

—

A szerbiai községi választások. Szerbiában nemsokára megkezdődnek az uj községi választások, a melyek arról lesznek nevezetesek, hogy az uj liberális szellemü községi törvény intenczióji fognak érvényesülni. Azelőtt tudvalevőleg a *Gyorgyevics*-kabinet megfosztotta a községeket még attól az autonómiától is, a melyet annak idején a török uralom részükre fenhagyott és a községeket valósággal rendőri felügyelet alá helyezte. Az uj községi választásokon természetszerüleg szintén érvényesülnek a politikai tekintetek, mert lesznek a községi elöljárók között (egyelőre ugyanis ezeket választják) kormánybarát fuzionista, továbbá liberális és független radikálista jelöltek. Az eddigi hirek szerint a fuzionisták nagy többségben fognak a községi választásokból kikerülni.

—

A lengyelek szervezkedése.

(—*a*.) Körülbelől husz millió lengyel szivében keltette vad, szenvedélyes lángolásra az elnyomott hazafias érzelmeket Vilmos német császár ismeretes kirohanása. Közvetlenül nem valamennyi lengyelt fenyegette meg az imperator-rex, hanem csak néhány millió németországi lengyel alattvalónak törekedéséről mondta el, hogy az nem egyéb, mint lengyel szemtelenség, szarmata vakmerőség. Elegendő volt azonban a kiméletlen császári intelem annak a nehány millió lengyelnek, hogy uj életre ébresse a lengyelek összességének öntudatát, régi vágyait.

Akár csak a bősz vihar által felkorbácsolt tenger hullámai terjednek vad zugás között tovább és tovább, ép ugy terjedt a lengyelség elégületlensége Poroszországban, Ausztriában és Oroszországban. A régóta várt, vagy nem várt, de bekövetkezett alkalom felrázta őket és ma örömmel nyujtanak kezet egymásnak három nagy birodalom határainál.

Daczára annak a rokonszenvnek, a melylyel a lengyelség iránt történelmi hagyományok és hajdani közös nagyhatalmi érdekek szempontjából viseltetünk, nem hallgathatjuk el, hogy a méltatlankodásukban van némi tulzás, törekvéseikből azonban nem hiányzik másrészről a történelmi s nemzeti vagy fajpolitikai jogszerüség.

Annak az elnyomatásnak ott és a hol laknak, gyötrelmei, fájdalmai élesek lehettek és voltak akkor, a mikor a nagy Lengyelország felosztása bekövetkezett és a mikor ismételve megkisérelték az idegen uralom lerázását. De ma, hosszu évtizedek után ily értelmü elnyomatásról szólni nem lehet, mert a tények mást beszélnek.

A lengyelség ugyanis oly szivósnak bizonyult, hogy fáját sem a porosz-német, sem az osztrák, sem az orosz uralom vasszigora nem volt képes megtörni, nem tudta az uralkodó népfajjal asszimilálni. A lengyel ma is ép olyan lengyel Poroszországban, akárcsak a két fejü sas birodalmában, vagy Oroszországban. Fáját, nyelvét, valását, területét megőrizte s hiábavalónak bizonyult az ellene irányuló erőszak, vagy politikai cselvetés.

Ennek ellenében áll pedig az — és ezt szintén a tények igazolják — hogy mind a három nagyhatalom állami s társadalmi életében az elnyomottnak vélt lengyelség hol befolyásos, hol pedig döntő szerepet játszott és játszik ma is. Nézzük Németországot, helyesebben Poroszországot. Hány lengyel tört magának utat és foglalt el előkelő állást a társadalmi s állami életben? Hány ős lengyel hangzásu névvel találkozunk a német diplomácziai, politikai s társadalmi élet vezér.

A DESZKÁK HŐSEI.

REGÉNY. 35

Irta: YVETTE GUILBERT.

XXI.

Éjjel két óra van. A „Döglött patkány“-ban kedélyes bohém társaság ül az egyik kerek asztal körül. Grandsec is köztük van. Tisztára részeg, beszélni sem igen tud. Már csak dadog.

— Amondó vagyok — mondja hevesen gesztikulálva — hogy a szerzők ugy adják elő saját verseiket és dalaikat, hogy szinte köpedelem.

— No, no. Azért Montmartre cabaretjeiben csak akad olyan is, a ki nagyszerüen fujja el a maga kis szemetjét — vetette közbe valamelyikük.

— Persze, hogy szépen . . . a szemetjét. De ön mondja épen, hogy a szemetjét. Hát aztán van egyáltalán valami tisztességes dolog a montmartrei chansonok között? Csupa lopott idea, kopott muzsikára huzott. A Caveau-versek élősködnek mindannyian. Ne is beszéljünk róluk.

— Nem bánom, legyen igaza önnek Grandsec. Mondják, hogy a Montmartre chansonjai mind kopottak, unalmasak és gyalázatosak. Attól azonban még sem tágitok, hogy akad szerző, a ki igen ügyesen, sőt hatásosan tudja előadni a maga dolgait. Különben csak egy példára utalok: itt van Fernand, a Coloradoból.

Grandsec kiüritette poharát s vállvonogatva felkaczagott:

— Ja, Fernand!

— Igen, Fernand. Keresve sem találhat hivatásos brettli-énekest, a ki csak idegen szerzeményt is olyan ügyesen mutatna be, mint Fernand a saját dalait.

Mindenki helyeselt.

Grandsec kellemetlenül érezte magát. Bántotta, hogy véleményének ellentmondtak s hogy nem neki volt igaza. Józan állapotban hallgatott volna mélységesen, mert Fernanddal kötött titkos szerződése nagy pénzt jövedelmezett neki. Szerencsétlenségére azonban ma ismét szörnyen ivott és rettenetesen be volt állitva.

— Mit Fernand — kiáltotta dühösen. — Te marha nép, becsapnak s te hiszel nekik. Felültök a szédelgőknek s megérdemlitek, hogy megcsaljanak.

Kabátja zsebéből nagy árkus papirost szedett elő.

— Hölgyeim és uraim. Tekintsék meg Fernandnak, a dalköltőnek legujabb müvét a „Hazug szemek“-et. Tizennégy nappal ezelőtt kreálta a Coloradoban, mintán előzőleg szóról-szóra bevágta. Lehet, hogy tévedek, de nekem ugy tünik, mintha e kis lap kézirása, a szöveg is, a muzsika is, egy bizonyos Grandsecnek kezeirása lenne. Különben, itt a corpus delicti. Nézzék meg!

A kézirat kézről-kézre vándorolt. Semmi kétség, Gradsec jellemző kezeirását mindannyian fölismerték.

— Nos, Fernand, a mint most meggyőződhettek róla, közönséges tingl-tangl kókler. Semmi egyéb, legföljebb egy igen kicsiny deszka-boszorka. S ha poéta lenne, bizonyos, hogy énekelni nem tudna. Lássák, az én tételem helyes. Itt is igazam van.

Grandsec száján a szó megeredt. Valami alattomos hiuság beszélt belőle; elmondta összeköttetésüknek minden részletét. Elujságolta, mint ismerkedett meg négy esztendővel ezelőtt Fernanddal, a ki fiaskója után kereste fel őt.

— Be akarta csapni Párist a saját külön szerzeményével s én ráálltam. Hanem a mit most megtudtatok — fordult asztaltársaihoz — ne adjátok tovább.

— Ugyan, hát ki tenne ilyet!

A szomszédos asztalnál csöndesen meghuzódott egy fiatal ember. Evett, nem szólt egy szót sem, de óvatosan fülelt Grandsec szavaira. Kihallgatta, a mit mondott, sőt itt-ott beirt valamit a jegyzőkönyvébe,

Hajnali fél négy órakor Grandsec fölemelkedett s támolyogva kibandukolt az utczára. Elmenőben csendesen monologizált:

— Mégis nekem volt igazam. Megint meggyőztem őket.

Két nappal utóbb érdekes hirt közöltek a lapok.

„A Cri de Paris irja: Olvasóink bizonyára kiváncsiak arra, hogy ki a Colorado igazi Fernandja. Megmondjuk. A „Száraz falevelek“, az „Utolsó csók“ s a „Szép halál“ igazi és egyedüll szerzőjét Grandsecnek hivják és Montmartreben él ma is.

Most azonban mi szeretnők megtudni, hogy vajjon ki hát az a merész fekete bajszu legény, a ki esztendők óta elhiteti Páris közönségével, hogy a saját maga dalait énekli. Vaj' ki ő s merre van hazája?“

Blanche aznap korábban kelt, mint Fernand. Alig olvasta el a szörnyen éles támadást, sietve fölkeltette férjét.

— Nézd, mit csinált az a rettenetes nép veled! Minden lapban benne van.

Fernandot elfutotta a harag.

— Ezt az a komisz Grandsec csinálta. Kerüljön csak a szemem elé, jaj neki.

E pillanatban csöngettek az előszobája ajtaján. Néhány perczczel később Grandsec állott előtte:

— Édes, drága Fernandom! — kezdte szavait. Fernand ökölbe szoritotta kezeit s ráorditott.

— Maga épen jókor jött. Nem mondaná meg nekem, hogy került ez a lapokba?!

Grandsec tétován, ingadozóan leült egy székre.

— Édes barátom — dadogta — hadd . . . . mondjam el önnek . . . .

— Hát mégis maga a gaz áruló. Maga árulta el a dolgot annak az ujságirónak! No szépen vagyunk, mondhatom.

Blanche dühös pillantásokkal mérte végig a szerencsétlen poetát. Grandsec protestált:

— Én az ujságirónak nem mondtam el semmit. Nem is beszéltem vele. Magam sem tudom, hogy jutott ez a lapba.

— Az kétségtelen, hogy eljárt a szája. Elárulta a megállapodásunkat. De miért tette tulajdonképen? Bántotta talán, hogy olyan sok pénzt keres?

— Magam sem értem, — védekezett Grandsec. — Igazában nagy ostobaságot követtem el. De csak a barátaimnak mondtam el a „Döglött patkány“-ban.

— Persze, ha maga berug, akkor az egész világ a barátja, — vetette közbe Blanche keményen.

Grandsec büszkeségét nagyon megbántotta Branche. Ridegen felelt neki:

— Ez tehát csak enyhitő körülmény lenne. Mindenesetre üdvözlöm önt, nagysád; ön mindig erkölcsös volt. Miért tagadjam, nekem bizony bünöm is van és tartózkodó sem voltam mindig.

Aztán Fernandhoz fordult:

— Hallgasson meg. Bocsássa meg az ostobaságomat. Alkalmat akarok önnek adni arra, hogy mindent jóvátegyünk. Levelet irok önnek s elmondom benne, hogy hazudtam, mikor eldicsekedtem azzal, hogy én vagyok a dalok szerzője. Ezt a levelet ön közzéteszi minden lapban s ezzel a dolog rendben lesz. Belátthatja, hogy ennél többet nem tehetek.

Fernand nagyon rosszkedvü volt.

— Fütyülök a levelére. Tartsa meg magának. Konstatálom, hogy maga alávaló módon megcsalt és elárult. És engem csalt meg, jótevőjét, a kinek maga nagyon sokkal tartozik. Mondhatom, igen különös módon hálálja meg, hogy kimentettem a nyomorából.

Grandsec tartása hirtelen megváltozott. Ennek a komédiásnak a hivalkodása vérig sértette. Röviden felelt meg neki:

— Pardon, kicsikém. Arra nem emlékszem, hogy Ön engem a nyomortól szabaditott volna meg, de azt igenis tudom, hogy én Önt az ismeretlenség homályából, a semmiből valamivé tettem. Közönséges agyagtömeg volt s én leheltem magába életet. Bizonyos, hogy a maga révén valami pénzt szereztem. Ám az is kétségtelen, hogy Önt viszont én juttattam igen nagy jövedelemhez. Most azonban, alás' szolgája. Megélgeltem a komédiát. Csinálja ezentul a dolgát nélkülem. Sok tehetséget és szerencsét hozzá!

Blanche ijedten nézett az urára. Az igazság szava megrémitette mindkettejüket. Vigasztalanul mondta Fernandnak:

— Mindenkinek el fogja mondani! . . .

Este kilenczkor az orosz czár sem kapott már jegyet a Coloradoba. A jegypénztáros magelégedett mosolygással közölte a hatalmas uralkodó kamarásával:

— Karzati állóhelyem sincs már, ugy elvitték a jegyeket.

Fernand izgatottan tárgyalta az esetet Mariollal.

— Ostoba dolog ez nagyon.

— Az a nyomorult részeges fráter maga árulta el.

— Kérem, ez részben az ön hibája is. Ügyelnie kellett volna arra, hogy megbizható emberrel csinálja meg a dolgát. Tudja, hogy a história nekünk veszedelmesen ártalmunkra lehet?

— Első sorban és főkép csak engem érinthet — förmedt Mariolra Fernand.

— Bocsánat, bennünket nagyon közelről érint. Ön miatt tönkre tettem Petrust és Chérie Cheront. Pedig mind a kettő tetszett és még sokáig vonzott volna. . . . Különben, nemsokára elválik. Néhány percz mulva magán a sor. — Vigyázzon, legyen bátor.

Igen, ő bátor lesz. Összeszedte minden erejét, hogy leküzdje izgatottságát. Most még csak a kollegákról volt szó, a kik sorban föllkeresték és részvétüket fejezték ki. De milyen grimasszokat vágtak hozzá: Hogy örült titokban a lelkük a csillag alkonyának. Ez nem mindennapi látvány.

Az ő száma következett. Énekelt s a hogy bevégezte, menydörgésszerü taps hangzott föl.

Mégis sikerült tehát. Minden rendben van. De miért és mitől félt egyáltalán? Meghajtotta magát, a mikor a terem legvégén egy hang megszólalt:

— Szerző?

A kiáltás futótüzként terjedt a teremben. Jobbról, balról, elül, lenn, fönn harsogva kiáltotta a nézőtér:

— Szerző? Szerző? Szerző?

Fernand körül forgott a világ. Minden reménye már csak a prestige-e volt. Franczia-ország legnépszerübb embere vagyok — gondolta magában Fernand — nimbusom még megmenthet.

(Folytatása következik.)

férfiai között? Igenis, a lengyelek Németországban, fentartva ősi jogaikat, tehát hallgatólagos jogfentartással a legtevékenyebb részt vesznek az állami s társadalmi érvényesülés iránt folyó küzdelmekben; és ezt dicséretükre kell kiemelnünk, mert ezt a politikát czéltudatosan gyakorolják évtizedek óta. Hogy a német állam kormánya ezek daczára németesitő politikát folytat ellenük és nem egy izben brutalitásokra ragadtatja magát, az tény. De az eredménye ennek a németesitő politikának idáig csaknem egyenlő a semmivel, a germanizálás megtört a lengyel faj szivósságán. Okuk tehát van a méltatlankodásra, szólhatnak elnyomatásról, de nem arról, hogy örök időre lehetetlenné voinának téve; ezt ép ők tudják és érzik a legjobban. Ők valóságos államot alkotnak az államban s ha czéltudatos politikájukat ismeretes kitartásukkal folytatják, előbb-utóbb ők lesznek a német birodalom kegyeltjei, dédelgetett fiai, akárcsak Ausztriában.

Nézzük Ausztriát. Vajjon nem dominálnak-e ott a lengyelek? Nincsen-e külön miniszterük, nem ültek-e és ülnek a lengyelség fiai a legelőkelőbb politikai s társadalmi méltóságok székeiben? Lehet-e tagadni, hogy ők ma a csehekkel egyetemben uralkodnak az osztrák közviszonyok felett és valósággal dédelgetett kegyeltjei a Reichsrathnak? Ez is tény. De ők Ausztriában is lengyeleknek maradtak. Az a politikájuk, hogy az aktivitás terén megmaradnak, fényesen bevált és miként Poroszországban, ugy Ausztriában is évről-évre nagyobb tért foglalnak el, befolyásuk növekedik és állampolitikai szempontokból hatalmas tényezőkké nőtték ki magukat.

Oroszországban, igaz, sok és méltatlan üldözésben volt és van részük. De a kancsuka suhogása, vagy a szibériai ólombányák levegője ott sem törhették meg szivósságukat. Szenvedtek, türtek és utat törtek maguknak fel egészen a czárig. Hány lengyel nemes élvezi a czár kegyeit, hány lengyel katona őrzi szivében a lengyelek régi vágyait, hagyományait? Sok, nagyon sok. Oroszországban ép ugy ellentállottak szivósságukkal és ma Oroszország határozottan lengyelbarát politikát kezd folytatni.

Nem hangzik ugyanis képtelenségnek, hogy a czár barátja a lengyeleknek, mert hisz a czár ismételten tanujelét adta barátságos és békés érzületeinek. De különösnek tünik fel, hogy a czári trón birtokosa az orosz birodalom régi belső ellenségével, a lengyelekkel kaczérkodjék. Teszi pedig a czár ezt különösen azóta, a mióta a német császár, s általában a németek oly határozott lengyelellenes politikát folytatnak. Nem lehetetlen tehát, hogy a czár lengyelbarátsága mögött hatalmas politikai konczepczió rejlik, a melynek majdan köztudomásra jutó részletei meg fogják lepni Európát, különösen pedig Német- és Ausztria-Magyarországot.

Pétervári politikai körökben egy érdekes epizód a közbeszéd tárgya, a mely azt bizonyitja, a hogy a czár, a ki több izben tüntetett a lengyelek iránti rokonszenvével, ujabban különös kegygyel árasztja el őket. Néhány nappal ezelőtt a «Petersburskija Vjedomosti» heves hangu czikkben azt követelte, hogy Lengyelországban szüntessék meg a lapokra nézve a czenzurát. Ha a reakczionáriusok nagy méltatlankodására a lapot nem kobozták el, se meg nem intették, annak oka abban keresendő, hogy a laptulajdonos Uchtomsky herczeg, a ki a czár bizalmas barátja, maga irta a czikket. Uchtomsky herczeg volt az, a ki a czárt trónörökös korában keleti utjában kisérte és általános a vélemény, hogy a herczeg a rebellis czikket a czár megbizásából irta. Ez annál valószinübb, mert a czár nemrég igy nyilatkozott a herczeg előtt a lengyel kérdésről:

— Oroszországnak respektálni kell a többi szláv nép politikai jogait. Sok miniszterem ugyis elég gyakran követett el velük szemben visszaélést az én nevemben. Nem türhetem tovább, hogy a rendőrség elnyomja a szegény lengyeleket.

•

Nem merültünk bele a részletekbe a lengyel kérdés regisztrálásánál. Csakis az általános tüneteket és az egyetemes szempontokat emeltük ki, a melyeknek indirekte van, vagy lesz egy más nevezetes következménye. Ez pedig az, hogy a lengyelség szervezkedése gazdasági, társadalmi s politikai téren — a melyről külön már irtunk annak idején — nyiltan a hármas-szövetség fennállása ellen irányul. Hogy ennek minő kihatásai lehetnek, arról az aktualitás idejében fogunk szólani, ez alkalommal csak rámutatunk erre a fontos mozzanatra, a melynek komoly volta elől szemet hunyni nem lehet. Könnyen megeshetik, hogy az egykori nagy Lengyelország feltámadása fogja a szlavofil politika ujabb győzelmét jelenteni, a mikor a nemzetté tömörült lengyelek fognak Oroszországgal egyetértőleg Európa szive felé terjeszkedni.

Az olvasóhoz.

Julius elsején uj félévet kezdünk meg. Régi közönségünknek, a mely bizalmával eddig is elhalmozott bennünket, ragaszkodását ezentul fentartani, igényeit kielégiteni, m gasabb követelményeinek megfelelni, tisztult és nemes izlését ápolni és mindenkö ött érdekeit odaadással és lelkesedéssel törhetlenül szolgálni: ez czélunk, irányunk, törekvésünk.

Függetlenül pártoktól, érdekcsoportoktól védelmezzük az ország nagy igazait, jogait, alkotmányát. Ez őrségen nem ismerünk tekintetet, alkuvást, köntörfalazást.

Ekként távol minden befolyástól, pártok szük szempontjaitól s mindentől, a mi a szabad eszmék küzdőit befolyásolhatja, fegyvereinket a magyarság szolgálatába helyezzük és törekvéseit győzelemre vinni legforróbb óhajtásunk.

Nem lankadunk a jövőben sem az ország *gazdasági önállóságának kiküzdésében*. E nagy eszme szolgálatában sorompóba állunk mindenkor hagyományunkhoz képest és sorainkba csoportositottuk az összes intellektuális erőket, a melyek e nagy feladat kiküzdésére hivatva vannak. *Együtt harczolunk mindazokkal, akikkel e nagy ideálban találkozunk; szembeszállunk mindazokkal, a kik ellene szegülnek.*

Még intenzivebb munkát teljesitünk abban az irányban, hogy zsurnalisztikailag is megfeleljünk a legmagasabb követelményeknek. Erősebben, mint eddig törekszünk arra, hogy hirszolgálatunk a legkimeritőbb legyen. Érdekes és aktuális olvasmányokról bőségesen gondoskodunk. Olvasóink észrevehették, hogy lapunk az utóbbi időben ez irányban még nagyobb kötelességeket teljesitett; ezt minden irányban fokozni egyike eminens feladatainknak.

Lapunk tárczarovata az életet tükrözi és változatosság dolgában kimerithetlen.

Hirrovatunk a közélet minden ágára kiterjed; azon igyekszünk, hogy bő és érdekes legyen; tanügyi, törvényszéki és egyházi rovatunk minden jelentős eseményről részletesen beszámol. Közgazdasági rovatunknak pedig, mint eddig is köztudomásu volt, olyan nagy teret szentelünk, hogy felölelhet mindent, a mi a gazdaság körébe esik.

Mint krónikások, irók és hirlapirók, mint a nemzeti ügyek és érdekek védői és harczosai, multunkra való hivatkozással ujra kérjük a nagyközönség támogatását.

*

Eötvös Károly, lapunk nagynevü szépirodalmi főmunkatársa, tovább irja lapunkban feltünést keltő nagy munkáját:

Az eszlári nagy per-t.

Egyre fokozódik e mü nagy érdekessége. Az eddig megjelent közleményeket ujonnan belépő előfizetőinknek külön lenyomatban, ***dijtalanul*** küldjük meg.

*

Uj évnegyedünkben szenzácziós uj regénynyel fogunk kedveskedni olvasóinknak:

Sienkiewicz,

a világhirü lengyel iró, egyik legragyogóbb regényének közlését kezdjük meg

A KIS EZREDES

czimen. Sienkiewicz, a ki „*Quo vadis*“-ával az egész mivelt világ figyelmét magára vonta, ebben a regényében még csodálatosabb és érdekfeszitőbb mese keretében oly jellemző erőt fejtett ki, hogy a világirodalom legtündöklőbb képviselői mellé sorozható. Gondolatainak mélysége, alakjainak érdekessége és meséjének bonyodalma ebben a regényében az olvasót ellenállhatlanul bilincseli le.

A KIS EZREDES

czimü regény kizárólagos forditási jogát sikerült megszereznünk és nincs kétségünk benne, hogy olvasóinknak különös élvezetet szerzünk vele.

*

Figyelembe ajánljuk olvasóinknak, hogy a legszebb és legtartalmasabb magyar divatlapnak: a ***„Divatszalon“***-nak kiadóhivatalával kötött szerződésünk értelmében *előfizetőink* e lapot *kedvezményes áron*: egész évre 8 koronáért, félévre 4 koronáért, negyedévre 2 koronáért rendelhetik meg. Az előfizetési dijak az *Egyetértés* előfizetésével egy utalványon beküldhetők.

*

Nyáron különös kedvezményképen az egész fürdő-évad alatt ama t. előfizetőinknek, kik külföldön nyaralnak, lapunkat a rendes előfizetési árak mellett minden portókülönbözet-megtérités nélkül utána küldjük, az esetre is, ha többször változtatják tartózkodásuk helyét.

*

Az *Egyetértés* előfizetési ára:

Egy hóra	3 „ 60 „
Negyedévre	10 „ — „
Félévre	20 „ — „
Egész évre	40 k. — f.

Egy mutatványszámot kivánatra szivesen küldünk.

Megrendeléseket Budapesten telefon utján is elfogad a kiadóhivatal. A kihordó már a legközelebbi számot hozza az előfizetési nyugtával együtt. Telefonszám 706.

Az „EGYETÉRTÉS“ szerkesztősége és kiadóhivatala,
Budapest, IV., papnövelde-utcza 8.

UJDONSÁGOK.

— junius 23.

— ***Személyi hirek.*** *Láng* Lajos kereskedelmi miniszter ma reggel nejével Stoosz-fürdőbe utazott. — *Münnich* Aurél orsz. képviselő családjával Iglóra utazott. — Ruttkai *Ráth* Péter, a kassa-oderbergi vasutak vezérigazgatója a kassa—oderbergi vasutak vonalainak felülvizsgálása czéljából Poprád-Felkára utazott.

— ***Az angol király betegsége.*** Most, hogy Edward király állapota jobbra fordult, az angol hivatalos körök sem titkolják többé, hogy a király egészsége megrendült. A királyt erős csúzos fájdalmak bántják s betegségét az utóbbi napok nedves, hideg időjárása csak fokozta. Állapota ma már annyira javult, hogy — mint egy félhivatalos távirat jelenti — a király az eredeti megállapodásnak megfelelően hétfőn visszatér Londonba.

— **Picquart ezredes reaktiválása.** Párisból irják: A *Waldeck-Rousseau*-kabinet, melynek Dreyfus megkegyelmezésével és az általános amnesztia kihirdetésével végre sikerült a Dreyfus-ügyet befejezni, lemondása előtt a Dreyfus-ügynek egy másik áldozatával, *Picquart* ezredessel szemben is igazságos akart lenni. *André* hadügyminiszter ugyanis magához hivatta *Picquart* ezredest és azt mondta neki, hogy hajlandó őt reaktiválni ezredesi ranggal és néhány hónap mulva tábornokká fogja előléptetni. A hadügyminiszter hozzátette, hogy az ezrednél a dolog már elő van készitve és régi bajtársai őt a legszivesebben fogják fogadni. *Picquart* köszönettel fogadta a miniszter ajánlatát, de kijelentette, hogy azt csak ugy fogadhatja el, ha a miniszter uj vizsgálatot indit és neki módot nyujt arra, hogy ártatlanságát beigazolja. A gyanu árnyékával nem hajlandó bajtársai közt szolgálni. *André* hadügyminiszter erre azt válaszolta, hogy nem tehet eleget *Picquart* kérésének, mert a kormány nem idézheti fel ujra az egész *Dreyfus-ügyet*, mely Francziaországot oly sokáig izgatottságban tartotta. Picquart azonban nem engedett álláspontjából és igy a reaktiválásból nem lett semmi.

— **Uj magyar nemes.** A király dr. *Varga* Zsigmond Fejér vármegyei tiszti lőorvos és törvényes utódainak, nevezettnek a közegészségügyi szolgálat terén szerzett érdemei elismeréseül, a magyar nemességet a «böszörményi» előnévvel dijmentesen adományozta.

— ***A trónörökös londoni utja*** *Ferencz Ferdinánd* főherczeg — mint bécsi tudósitónk telefonon jelenti — ma délelőtt utazott el Londonba. A főherczeget gróf *Nostitz*, *Sapieha* herczeg, *Liechtenstein*, *Henrik* herczegek, gróf *Buquoy* és gróf *Festeich* Tasziló kisérik.

— **Iskolatársak találkozása.** *Pazár* István mérnök felhivja volt osztálytársait, a kikkel együtt 1892 ben a nyiregyházai főgimnáziumban érettségit tett, hogy a tiz éves találkozóra e hónap 23-dikén, délelőtt 10 órakor a nyiregyházai főgimnáziumban jelenjenek meg. — Az angol kisasszonyok budapesti tanitónőképző intézetének 1897-ben végzett növendékei e hó 30-án hétfőn, előre megállapitott terv szerint öt éves iskolai találkozóra jönnek össze. Délelőtt 10 órakor szent mise az angolkisasszonyok templomában. Délután 4 órakor találkozás a hüvösvölgyi villamos vasut végállomásánál — *K. Melczer* Gyula szolgabiró felhivja osztálytársait, a kik vele 1892. évben tettek érettségit Selmeczbányán, hogy megbeszélésükhöz hiven e hó 28-án jelenjenek meg a selmeczi találkozón

— **A belügyminiszter a leánykereskedés ellen.** A *Politikai Értesitő* jelenti: *Széll* Kálmán belügyminiszter sürgős rendeletet küldött az összes törvényhatóságoknak ez irányban s egyuttal kérdőiveket is mellékelt, melyeket záros határidőn belül vissza kell származtatni. A kérdőivek a következő pontokat tartalmazzák:

1. A fiatal nőszemélyek keletre utazásának meggátlása tárgyában 1896-ban kelt körrendeletem óta mit észleltek az e téren használt eszközök és visszaélések tekintetében?

2. Mely nevezetesebb esetek fordultak elő azóta?

3. Az üzelmek felfedezésének melyek a nehézségei és akadályai?

4. Milyen hatósági eszközöket tart legalkalmasabbnak a leánykereskedéssel űzött gyalázatos vásár megakadályozására, különösen vasuti és hajózási góczpontokon?

A miniszteri körrendelet természetesen a legnagyobb elismeréssel és megelégedéssel fog találkozni mindenütt, mert ezzel az első lépést látjuk egy régi förtelmes anomália megszüntetéséhez.

— **Martinique katasztrófája.** Párisból sürgönyzik lapunknak: *Doumerque* miniszternek táviratilag jelentik Port de France-ből, hogy a tegnapelőtti éj csendesen mult el. *Macuba* községben a munkát ujra megkezdték. *A tüzhányó folyton füstöl.*

A Pelée lávája — mint annak idején közöltük — elpusztitotta a sziget *Precheur* nevü városkáját is. *Knight* szenátor, a ki Martinique szigetéről most tért vissza Párisba, Precheur néger polgármesteréről a következő jellemző történetet beszélte el: Precheur kétezer főnyi kizárólag néger lakossága a szenátor minden figyelmeztetése daczára nem akarta elhagyni a városkát. A polgármesterük, egy *Grelet* nevü 68 éves néger könybelábadt szemmel fordult Knighthez: «Csak valami élelmiszert adjon nekünk, uram s mi itt maradunk.» Knight 300 frankot adott az öreg négernek. Harmadnap ujra visszatért Precheurbe s a lakosok még mindig nyugodtan várták sorsukat. Most sem akarták elhagyni a szigetet, pedig a szenátor ujból figyelmeztette őket az elkerülhetlen veszedelemre, Tizennégy nappal később bekövetkezett a katasztrófa, Precheurt a láva elöntötte. Az öreg polgármester maga ment most el Knighthez. «Uram — mondotta neki — látom, itt kell hagynunk a szigetet. Tegnap négyszáz polgártársamat temettük el. Szeretem ugyan ezt a földet, a hol születtem és megöregedtem, de belátom, hogy itt mindannyiunkra a biztos halál vár». Az első hajó a betegeket s az asszonyokat szállitotta el a szigetről. A férfiak meghatva szóltak át az elinduló hajóra: «Holnap viszontlátjuk egymást, ha — a folytonosan dübörgő Peleére mutatva — el nem temet.» Másnap a férfiak is hajóra szálltak. A parton utolsónak két öreg ember maradt. «Szálljon be polgármester ur» — mondotta a pap Greletnek. «Tisztelendő ur, — felelte sirva az öreg néger — én csak utolsónak hagyhatom el a várost» S mielőtt belépett a csónakba, a mely a gőzhajóra vitte, letérdelt s egy utolsó imát mondott a szülőföldjén, a melytől alig tudott elszakadni.

— **Fizetésképtelen biztositó intézet.** Párisból sürgönyzik lapunknak: A lapok jelentése szerint az Általános Családi pénztár igazgatótanácsa utasitotta a vidéki és külföldi képviselőit, hogy a kifizetéseket és pénzbeszedéseket *szüntessék be.* Az igazgatótanács holnap bemutatja mérlegét a kereskedelmi biróságnak és egyidejüleg birósági felszámoló kirendelését fogja kérni.

— **Uj miniszteri tanácsos.** Dr. *Tőry* Gusztáv czimzetes igazságügyminiszteri tanácsost a király valóságos miniszteri tanácsossá nevezte ki. A kinevezést a hivatalos lap mai száma hozta. *Tőry* kinevezését, ki az igazságügyminisztérium legkiválóbb tanácsosainak egyike, mindenfelől osztatlan tetszéssel fogadták. A számos gratuláczió mellett a nemzetközi jogsegélyzési osztály tagjai dr. *Reiner* Ignácz osztálytanácsos vezetése mellett tisztelegtek főnöküknél.

— **Áradás mindenfelé.** Az utóbbi napok esőzései az ország folyóit mindenütt megdagasztották. A nagyobb folyókon áradás mutatkozik, a mely a május végi *árviz veszedelmével fenyeget.* A Duna áradása Komaromnál tetőzik, a hol 509 cm. a vizmagasság. Tegnap óta 38 centimeterrel áradt. Komárom fölött Pozsonynál 3 cm. az apadás. *Budapesten* tegnap óta 34 cm. az áradás. A vizmagasság 456 A fővárosnál a mai állapotok szerint *kedden éri el az áradás a tetőfokot*, a mi körülbelül 495—500 cm. vizmagasság lesz, ugy, hogy a viz az alsó rakpartot *sem önti el*, hanem 70—80 centiméterrel *alatta* marad. A Duna lefelé is árad. A vizállás *Pakson* 403 cm., áradás 29 cm., *Baján* 486 cm., áradás 18 cm., *Mohácson* 490 cm., áradás 10 cm. — A *Tisza* áradása *Tisza-Ujlaknál* tetőzik. Árvizet még nem jeleztek. A vizállás itt eléri a májusi áradást. A *Szamos* is árad. Szatmárnál 516 centimeter magasságot ért el. *Krakóból* jelentik: A *Visztula* és mellékfolyóinak áradása a vetések, hidak, utak és épületek megrongálásával nagy kárt okozott. Az eső most is szakad. A krakói kerületben Volovice, Jeziorzany, Piekary, Katy, Kaiszpinov, Dabie és Volica el vannak árasztva. — A magyar kir. államvasutak igazgatóságának értesitése szerint a marosludas—beszterczei helyi érdekü vasuton Szász-Szt.-György és Sajó-Magyaros között fennállott forgalmi akadályt elháritották és az összes forgalmat ujból megnyitották.

— **Földrengés és vulkánkitörés.** Fort de France-ból jelentik, *hogy a Mont Pelée ismét müködésben van.* Néhány hajót, melyek a szigettől tiz mértföldnyire haladtak el, rendkivül heves hamueső ért utól. — Guatemala államban pedig ez év április 18-án este 8 óra 25 perczkor irtózatos földrengés volt, a mely eddig soha nem észlelt erővel lépett fel. Különösen heves volt a rengés kezdete az egész országban, de kivált *Quezaltenango* városban, a melynek 30.000 lakosát hajléktalanná tette a katasztrófa. Az ország valamennyi városában összedőltek a házak; a szerencsétlenség csak Guatemala fővárost kimélte. Emberélet aránylag nem sok esett áldozatul, mert a lakosság, a földrengés a kora esti órákban kezdődvén, még idejekorán menekülhetett. Az erről szóló jelentések, illetőleg becslések igen eltérők; az elpusztult emberek száma 200 és 500 közt lehet. Guatemala fővárost az ijedtségnél egyéb baj alig érte. Emberek egyáltalán nem pusztultak el s az épületeken esett rongálódás könnyen helyre lesz hozható. A többi városokban és az ültetvényeken okozott anyagi kár azonban óriási; egyelőre még megközelitő becslés sem lehetséges, de annyi bizonyos, hogy sok millió pesos értékü vagyon semmisült meg. Az április 18-iki földrengés után még számtalan, többé-kevésbbé heves földlökés volt és a rengés itt-ott még most is ismétlődik; remélik azonban, hogy a legrosszabbon már tul vannak. A földrengést, ugy látszik, az idézte elő, hogy a Quezeltenango melletti *Cerro-Quemado* vulkán kitört. Ez a vulkán sohasem aludt ki teljesen; utolsó előtti kitörésének idejét biztosan megállapitani nem lehet; mindenesetre még Amerika felfedezése előtt, vagyis több mint négyszáz éve volt.

— **A román zsidók.** Szeptemberben lép életbe Romániában az uj ipartörvény, a mely az eddig élvezett szük jogaiktól is megfosztja a román zsidókat. Rettegve a nyomortól, megkezdték már most a kivándorlást, a mely oly arányokat ölt, hogy a szerencsétleneket gyarmatosani akaró Jewish Colonisation Association képtelen a rohanvást menekülni akarókat valamennyit kivándoroltatni. Kapaszkodnak hát ezek fühöz-fához: Európa nagyobb városaiban, igy Budapesten is segélyt kérnek. Járt itt ebben az ügyben a kivándorló csoportnak két megbizottja, de a hir, hogy a pesti izr. hitközség visszautasitotta volna a kérésüket, — mint az *Egyenlőség* mai száma irja — nem felel meg a valóságnak, mert még csak e hó 24 én tart «az üldözött zsidók segélyezésére alakult bizottság» gyülést. Némely ujságnak az a jelentése, hogy az 1900-ban *Sándor* Pál vezetése alatt müködő segitő-bizottság a gyüjtésből fenmaradt pénzeket a zsidó országos irodának adta volna át: szintén helytelen, mert ezt a pénzt kizárólagosan a hitközség kezeli.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Milánóból nagy vasuti katasztrófa hirét vesszük. Tegnap este Bisuchio és Porto Ceresio között két villamos vonat összeütközött. A két kocsi teljes árammal haladt és oly erővel futott egymásnak, hogy az utasok közül senki sem menekülhetett. Negyvenkilencz ember megsebesült, öt közülök halálosan. A vonat vezetőszemélyzete is megsérült.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Jütlandban, Aarhaus közelében a napokban rejtélyes gyilkosság történt. Egy földbirtokos leánya, a ki a leányiskolában volt alkalmazva, elkéredzett haza, hogy meglátogassa a szüleit. Minthogy a leány idejére nem érkezett vissza, kutatták, hol lehet. S ime, a város közelében levő erdőn megtalálták borzalmasan megcsonkitott holttestét. Az orvosok vélemény szerint kéjgyilkosság este ki van zárva. Rablógyilkosságra sem lehet gondolni, mert a meggyilkoltnak órája, gyürüi, pénze érintetlen volt. Még csak el sem tudják képzelni, hogy a gyilkosságot ki követhette el, és miért ölték meg a szegény leányt, a kinek ellenségei sem voltak.

— **Benzinrobbanás.** A hunyadmegyei Zalasdon — mint Déváról jelentik — birói itélettel lefoglalták a gőzmalom benzinmotorát. Birói zárgondnoknak *Springer* Henrik ottani lakost nevezték ki, a kit azzal is megbiztak, hogy a lefoglalt motort elszállittassa. Springer tegnapelőtt néhány napszámossal a gőzmalomba ment az elszállitás foganatositása végett. A motor tartályában 50—60 kilogramm benzin volt, a melyet Springer kiöntetett a malom udvarára, azután hozzáláttak a motor kiemeléséhez. A gőzmalom tulajdonosa többször figyelmeztette a ki- és bejáró embereket, hogy pipára vagy szivarra ne gyujtsanak. A napszámosok hallgattak is rá, de Springer szivarra gyujtott és abban a pillanatban, midőn a gyufát meggyujtotta, a benzingáz fölrobbant. A légnyomás leütötte lábukról a közelben dolgozó embereket, az udvarra öntött benzin meggyuladt és a több méter magasságra felcsapódó lángok meggyujtották a malom fedélzetét is. A tüz csakhamar elpusztitotta a molnárházat és s malomépületet. A kár meghaladja a 10.000 koronát. Emberéletben szerencsére kár nem esett. Springer Henrik ellen, a kinek vétkes gondatlanságából eredt a tüzvész, a dévai ügyészség megindította a eljárást.

— **Kisorsolt lelkész.** A *szárazajtai* ref. egyházban néhány hónappal ezelőtt kántorválasztás volt. A választás izgalmai azonban felzavarták a község nyugalmát, ugyannyira, hogy a kántorválasztás után következő papválasztásra már mindenki aggodalommal gondolt. A község vénei azonban bölcsen elejét vették a további választási izgalmaknak. Azt javasolták ugyanis a hiveknek, hogy hagyjanak fel minden korteskedéssel és bizzák a sorsra: ki legyen a szárazajtai ref. egyház papja. Tetszett az eszme az atyafiaknak. A hét pályázó nevét egy cserépfazékba dobták s a kurátor hét éves kis leánya kihuzta az *Érsek* Elek nevét. Ebben a kisorsolásban aztán mindnyájan megnyugodtak, s mikor elérkezett a választás napja, egyhangulag választották meg *Érsek* Eleket rendes lelkészükké.

— **Országos tüzoltó versenyek.** Az országos tüzoltó-szövetség központi választmánya legutolsó ülésén az idei országos tüzol-verseny határnapjául augusztus 16-át tüzte ki és megállapitotta részletes föltételeit. A verseny *Egerben* lesz a tüzoltó-kongresszussal kapcsolatosan és már is nagyban készülődnek reá a vidék tüzoltó-testületei. Eddig is számosan jelentették be részvételüket dr. *Szily* József központi vál. titkárnál, a ki jelentkezéseket ez évi julius hónap 20-ig fogad el. A verseny három csoportból és tiz sorozatból áll és módot nyujt arra, hogy tüzoltóságaink szakképzettségüket a legalkalmasabb módon bemutassák. A nyertesek számára a központi szövetség értékes dijakat tüzött ki.

— **Gyilkosság a koldustanyán.** Turinban történt. Egy 22 éves Giulio *Natta* nevü féllábu koldus már évek óta ugyanazon a helyen állott a Lagrange-téren, a hol koldulása eléggé jól jövedelmezett. Reggeltől estig ott ült, összeszedve a kegyesszivü adakozók filléreit. A féllábu koldust azonban néhány hónap előtt börtönbüntetésre itélték, mert féltékenységében félholtra verte a szeretőjét. Mikor aztán a napokban kiszabadult a börtönből, helyén egy másik, *Losa* nevü koldust talált, a kinek csak egy keze és egy lába volt. A két nyomorék a hely miatt összeveszett. A veszekedésből verekedés lett s irtózatos dühvel rohantak egymásra. Mindkettőnek tőr volt a kezében s ugy hempergtek a földön. A verekedésnek az lett a vége, hogy a félkezü koldus agyonszurta a másikat. Csakhogy ő is sulyos sérüléseket szenvedett. Natta az egyik szemét is kiszurta. A gyilkosságnak az utczán számos nézője volt, de senki sem avatkozott bele.

— **Régiségek a budai várban.** A budai vár a Szent-György-tér átalakitása következtében teljesen föl van forgatva. A királyi palotához vezető utat, valamint a teret négy méternyire mélyitik. A héten fölásták a Henczi-szobor hajdani talapzatát, mely téglából volt összerakva. A Szent-György-tér fölásása alkalmával igen sok régi csontváz, fegyver darab, ágyugolyó, faragott kő és egyéb régiség került felszinre. A régiségeket egyelőre a közmunkatanács fogja őrizni.

— **A béres fiu halála.** Tragikus eset történt — mint nekünk jelentik — Szombathelyen. *Arany* Zoltán, inkey Béla tarrodházi uradalmának ispánja agyonlőtt egy béres fiut. Az ispán a körülbelül 16—17 éves gyermeket megfenyitette, mert az lustálkodott. A fiu kapával rontott az ispánnak, mire az ideges ispán néhány lépést hátrálva, előrántotta forgópisztolyát és minden czélzás nélkül lőtt. A lövésre a fiu halva végigterült a földön. A golyó tüdejének balszárnyát furta keresztül.

— **Eltünt földbirtokos.** Nagy feltünést keltő eset tartja izgatottságban Miskolczot és vidékét, mint levelezőnk irja. *Horváth* Győző igriczii földbirtokos, megyebizottsági tag ugyanis, a ki előkelő szerepet játszott Borsodmegyében, világgá ment, elhagyva földbirtokát. Az eltünt nagy lábon élt, s ez okozta vesztét. Vagy százezer korona váltóadósságot hagyott hátra, a mely összeget jórészt anyósa nevére hamisitott váltókra vett fel. Az ügyészség elrendelte köröztetését.

— **Halálos szerencsétlenség gyakorlat közben.** *Székesfehérvárról* irja levelezőnk: Szomoru története van *Desics* István *golubinczi* (Szerémm.) illetőségü uhlánus közlegény halálának. A minap korán reggel gyakorlatra vonult ki századával a délczeg katona. Egyszer csak lova hirtelen megbotlott s elesett, lovasát pedig maga alá temette. A nyereg kápája olyan szerencsétlenül ütődött a katona mellének, hogy azt bezuzta s a szerencsétlen ifju szörnyet halt. Társai vitték el a csapatkórház halottas házába. Özvegy édes anyját táviratban értesitették fia haláláról. Tegnap temették katonai diszszel.

— **Elkobzott bünjelek elárverezése.** A budapesti kir. ügyészség 1902 évi julius hó 3-ik napján délután 3 órakor nyilvános árverésen adatja el mindazon bünjeleket, a melyek birói uton koboztattak el, továbbá ugyanekkor kerülnek árverés alá a fogházban letartóztatva volt egyénektől vissza maradt ruhanemüek, szerszámok és egyéb tárgyak.

— **Bestiális anya.** Borzalmas módon emésztette el gyermekét *Lakatos* Anicza, Tartolczra való hajadon. A bestiális teremtés ugyanis a bikszádi erdőben galyakat szedett össze, tüzet rakott *s erre tette gyermekét. Mikor pedig félig összeégett, rongyokba csavarta s még élve temette el.* A leányt a csendőrség elfogta s most a szatmári kir, ügyészség börtönében várja büntetését.

— **Családi ünnep.** Szilágy-Balláról szép családi ünnep hirét jelenti levelezőnk. Id. *Domokos* István, 84 éves öreg ur, 48-as honvédhadnagy, most tartotta tizenkettedik gyermekének lakadalmát. A friss egészségnek örvendő öreg honvédet 11 gyermeke, 43 unokája és 26 dédunokája vette körül. A szép családi ünnepen sok rokon és jó barát vett részt, üdvözölve ugy a fiatal párt, mint a tisztes örömapát.

— **Véres dráma.** Oberstein német községből véres családi dráma hirét jelentik. Néhány hó előtt ugyanis Amerikából hazaérkezett egy obersteini fiatal asszony a kis leánykájával. Azt mondta, hogy özvegy. A csinos menyecske rövid idő alatt jegyet váltott egy *Wirth* nevü özvegy gyárossal, s azonnal át is költözött annak lakásába. Egy hétre rá *Oszbaldeszton* masszőr Amerikából ugy levelek, mint hirlapi hirdetések utján reklamálta az asszonyt, mint törvényes feleségét és a kis leányt, mint gyermekét. Nemsokára azután meg is érkezett a masszőr Obersteinba, hogy a feleségét és leányát hazavigye. Az asszony azonban vonakodott őt követni. A leánykát sem akarta kiadni az apának. Oszbaldeszton elment *Wirth* lakására s magával akarta vinni a családját, Wirth azonban ellene szegült. Az amerikai erre revolvert rántott elő és három lövéssel leteritette a gyárost. Egy *Baumhard* nevü munkást pedig, a ki segélyére sietett Wirthnek, életveszélyesen megsebesitett. A gyilkost letartóztatták.

— **Tizennégy éves apagyilkos.** Szántó községből megdöbbentően szomoru eset hirét jelentik. Egy tizennégy éves fiu agyonütötte az édes apját. Mint levelezőnk irja, a fiu apja, *Hodola* Mihály, iszákos ember volt, a ki napról-napra elverte a feleségét és a gyermekeit. Vasárnap éjjel is Hodola a feleségét részeg fővel kiránotta az ágyból és egy nyujtófával agybafőbe verte. A gyermekek ezalatt kimenekültek a szobából s csak akkor tértek vissza, a mikor apjuk elaludt. A tizennégy éves *György* hidegvizes ruhát rakosgatott anyja véres fejére. Mikor az anyja is elaludt, a fiu kiment a konyhába, előkereste a baltát s azzal hatalmas csapást mért alvó apjára. Az apa — mint a gyilkos fiu a csendőröknek megvallotta — nem halt meg rögtön, de a mint fel akart emelkedni, az embertelen gyermek addig ütötte, mig élet volt benne. A fiatal gyilkost a csendőrök letartóztatták.

— **Orült az Istenházában.** A békési református templomban — mint tudósitónk irja — kinos botrányt okozott egy szerencsétlen, megtébolyodott nő. *Domokos* Rebeka harminczkét éves nő a templomban hirtelen megőrült, felrohant a szószékre s mindenáron szónokolni akart. Nagynehezen tudták csak eltávolitani a templomból, a hol az istentisztelet miatta megakadt. Az őrült nőt beszállitották a gyulai tébolydába.

— **Bűntények az örökvárosban.** Olaszországban az első meleg napokban a gyilkosságok sürübben követik egymást, mint máskor. Olasz lélekbuvárok régóta figyelik már ezt a csodálatos jelenséget. Ugy magyarázzák, hogy a meleg nap sugarai alatt az olasz vér pezsdülőbb, mint máskor, könnyebben fejekbe száll is a vér s igy az olasz bicskahősök hamar tettre határozzák el magokat. Nemrég Róma kapuinál két embert gyilkoltak meg tőrrel. *Stich* Estore nevü tőzsdeügynök a mondott napon feleségével és vele barátságban élő családdal a szőlőjében töltötte az időt. Kertészét, *Nori* Giovannit, a ki családos ember és öt gyermek atyja, jól megvendégelte étellel-itallal. De a mikor estefelé Stich azt parancsolta neki, hogy hozzon neki egy pohár vizet, megtagadta az engedelmességet. Stich jól összeszidta ezért, mialatt Stich felesége, félvén a következményektől, csillapitólag lépett közbe. A mikor már ugy látszott, hogy mindennek vége s a társaság távozni készült, a kertész odaugrott s kését gazdájának szivébe mártotta dőközben besötétedett; Stichné csaknem eszét vesztette kétségbeesésében. A gyilkos felesége és öt gyereke a holttest körül térdelt, kezeit tördelte. A gyilkos a Lukács-templomba menekült; ott tartóztatták le a rendőrök. — A másik gyilkosság áldozatát tegnap reggel találták holtan a Porta Maggiore előtt. Kiderült, hogy *Voltini* volt a neve. Utolsó szerelmi kalandját életével fizette meg Kedvesének férje fölbérelt egy embert, hogy a szerelmes ifjut tegye el láb alól. A gyilkos levelet iratott Voltininak, a melyben találkozóra hivta az asszony nevében. Igy csalta tőrbe. A gyilkos asszonyruhába bujt s mikor a szerelmes férfi közeledett hozzá, azt hivén, hogy kedvese várja, a gyilkos kétszer egymásután vágta tőrét a nyakába. A tragikus eset szemtanuja egy szerelmes pár volt, a ki épen azon a helyen találkozott. Ők szolgáltatták ki a bérgyilkost a rendőrségnek.

— **Hazafiatlan tüzoltók.** A nemzetiségi szemérmetlen henczegésnek és vakmerőségnek alig adta még valamely testület rikitóbb példáját, mint a ritzingi tüzoltó egyesület. Ez a Ritzing Sopron vármegye egyik községe, tehát oly területen fekszik, a hol a német nemzetiség van tulsulyban, a mi némileg megmagyarázza azt a gyalázatos eljárást, a melyet ezek az ország zsirján megpotrohosodott pangermánok a magyar szó ellen elkövettek. A botrányos eset a következő: Az országos tüzoltó-szövetség tudvalevőleg évenkint nagygyülést szokott tartani. Az idén a nagygyülés Egerben lesz. A szervező-bizottság természetesen erre a ritzingi tüzoltó-egyesület parancsnokságának is küldött meghivót és bejelentő-ivet. Mi sem természetesebb, mint hogy ez iráspok magyar nyelvüek voltak. A napokban azután a bizottság visszakapta a ritzingiek meghivóját, még pedig a következő tinta-czeruzás felirással: *Vizza ming csak Nimettül Ertünk.* A ritzingi tüzoltók undoritó perfidiájának e kétségtelen bizonyitéka nagy felháborodást okozott a bizottság kebelében, a mi teljesen érthető is. De még inkább érthető és kivánatos volna az, ha a kormány végre felhagyna lanyha nemzetiségi politikájával, s amugy becsületesen elbánna a ritzingi tüzoltókkal egy követ fujó hazafiatlan testületekkel és az izgatókkal, a kik az ilyen testületeket szervezik és vezetik.

— **Öngyilkosság a börtönben.** Nagyváradról táviratozzák, hogy *Kaba* János volt mohácsi szolgabiró, a kit a nagyváradi ügyészség sikkasztás, csalás és okirathamisitás miatt köröztetett s kinek elfogatása annak idején nagy feltünést keltett, a nagyváradi ügyészség fogházában öngyilkossági kisérletet követett el. Tettét még idejében észrevették s leoldták nadrágszijáról, melyre magát felakasztotta. Kabán elmebetegség jelei mutatkoznak.

— **Baleset a czirkuszban.** Tegnap este a véletlennek köszönhető, hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt a Carré-féle czirkuszban. A nagy hippologiai mutatványnál egy ló a porondon megcsuszott és kiesett a nézőtérre. Az első sorban ült *Boda* Aladár ujpesti jegy 6. a ki nem tudott gyorsan elugrani a helyéről és igy a ló maga alá rántotta. A czirkusz szolgái szabadították ki a ló alul, de szerencsére semmi baja sem esett. A ló is épen került ki a balesetből, a mely eleinte kis riadalmat keltett a közönség körében, a mi akkor szünt meg, a mikor megtudták, hogy baj nincs.

— **A rendőrség a vasárnapi munkaszünet ellen.** Biz' igen, a mélyen tisztelt fő és székvárosi államrendőrség állást foglalt a vasárnapi munkaszünet ellen. Már ez megszokott dolog nálunk, hogy a rendőrség rendszerint oda üti bele az orrát, a hol nincs mit keresnie, de beszeg, a mikor a közbiztonság megjobbitásáról van szó, ott nem tesznek semmit. Marad minden a régiben. A kereskedelmi alkalmazottak ismert mozgalmából kifolyólag, mely a vasárnapi munkaszünet keresztülvitelét tüzte zászlajára, tegnap, vasárnap, talpon volt az egész fővárosi rendőrség. Az Andrássy-uton, királyutczában, kerepesi-uton, Hunyadi téren, és egyéb helyeken lovas- és gyalogosrendőrök czirkáltak, sok üzletet pedig belől is őrzött a rendőrség. A nagy készülődésnek az volt az oka, hogy a rendőrség attól tartott, hogy a kereskedősegédek ma is meg fogják ismételni ártatlan tüntetésüket a vasárnapi munkaszünet érdekében. Ezért volt a nagy mozgósitás. A kereskedősegédek reggel 7 órakor az Istvántéren jöttek össze négy-ötszázan, a kik, hogy a feltünést kerüljék, kisebb csoportokba oszolva átvonultak a Klauzál- és nyár-utczán keresztül a kerepesi-utra. Itt azonban aggódva látták, hogy nagyon sok, botokkal ellátott kétes kinézésü alak van, a kikről alaposan fel lehet tételezni, hogy a tüntetést fel fogják használni oly kihágásokra, a melyeket majd a kereskedősegédek rovására irnak. A szervező bizottság erre rögtön értekezletet tartott egyik kerepesi-uti kávéházban s rövid tanácskozás után kimondották, hogy ezt a kellemetlenséget elkerülendő, nem fognak tüntetni. A bizottság erre elment a kereskedelmi alkalmazottak szakegyletébe s annak vezetőségét arra kérték, hogy ellenőrizze, vajjon az üzleteket tiz órakor bezárják e? Megalakitották az ellenőrző bizottságot, a mely mindenekelőtt *Czajlik* Alajos VI. ker. rendőrtanácsosnál tisztelgett, támogatását kérve. A tanácsos ezt készséggel megigérte s kijelentette, hogy azon czégeket, a kik tiz órakor nem zárnak be, szigoruan megbünteti. Hogy a bizottság sikeresen teljesithesse az ellenőrzést, a tanácsos polgári rendőröket rendelt melléjök s ezek segédlete mellett bejárták a főváros utczáit és több kereskedőt irtak fel, a kiknél 10 óra után is dolgoztak. Ezek a következők: *Rid* Lipót József-körut 26., *Mauthner* Henrik József-körut 21., *Heidelberg* Tivadar Váczi körut 37., *Angol-osztrákbank* Fürdő utcza 6., *Guttmann* J. és fiai Arany János-utcza 20., *Ullmann* és *Seligmann* József-tér 8., *Első Magyar Szállitó Vállalat r.-t.* Bálvány-utcza 20., *Kohn* A. M. Mozsár-utcza 9., *Vasvári* Mór Központi városház, *Ranschburg* Márk Deák-tér, *Elkán* Ignácz Károly-körut 9., *Kohn* Mór fiai Károly-körut 3., *Salgó* Berta Király-utcza 7., *Schmitta* Antal Gyár-utcza 17., *Glück* Bertiné Verseny-utcza 18. A rendőrség délelőtt 11 óráig czirkált az utczákon, de dolga sehol sem akadt, mert a tüntetést meg sem kisérelték.

— **Meglopott jogász.** *Sólyom* Jenő jogszigorló és *Fiszter* Gyula kereskedősegéd ujvilág-utcza 29. számu közösen bérelt lakásukra tegnap délután beállitott egy fiatal ember. Csak a háziasszony volt otthon. A fiatal ember a lakók barátjának mondotta magát, több ruhadarabot kért el az asszonytól. Az ismeretlen 100 koronát érő ruhát csalt igy ki. A rendőrség nyomozza.

Az egyetemi gondnok öngyilkossága

— *Az Egyetértés* tudósitójától. —

A főváros krónikája ki nem fogy a szenzácziós öngyilkosságokból s csak a napokban irtunk *Persics* Rókus tüzérkapitányról, ki önkezével oltotta ki életét. A mai nap eseményeiből is egy nem kevésbbé feltünő öngyilkossági eset válik ki. *Jalsovszky* József, az egyetemi gazdasági hivatal gondnoka lőtte magát főbe s szörnyet halt, gyógyithatlan betegsége elől keresve menekülést a halálban.

Jalsovszky, a ki élete delén levő férfiu, mindössze 52 éves volt s tizenhat éve gondnoka az egyetemi gazdasági hivatalnak. Azelőtt kultuszminiszterium szolgálatában állott s az egyetemen eltöltött hivataloskodásával együtt összesen harminczkét évet töltött állami szolgálatban. Az életerős embert azonban ezelőtt hét évvel gyomorbaj lepte meg, a mi mindegyre sulyosbodott. A betegséggel fokozódott idegessége s gyakorta fogta el a vérköpés is. Ez az állapot erős kihatással volt kedélyállapotára is s olyankor, mikor a betegség meglepte, mindig öngyilkossági gondolatokkal foglalkozott. Különben kedélyes, élczelődni szerető ember volt, a ki szerette a társaságot s a hol csak ismerték, kedvelték is épen e tulajdonságánál fogva.

Az utóbbi időben azonban, daczára a leggondosabb orvosi kezelésnek s diétikus életmódnak, gyomorbaja mind hevesebben és hevesebben lépett fel, ugy, hogy az orvosok két hetenkint gyomormosást alkalmaztak nála, a mi nagyon kinzó és kellemetlen mütét. Barátainak egyre panaszkodott tarthatlan állapotáról, szenvedéseiről, melyeket sokáig már nem birhat ki s rövidesen kell, hogy a sirba vigyék.

Jalsovszky ma, vasárnap reggel, mint rendesen 9 órakor ment be hivatalába, mely az üllői-uti klinikán van s ott elvégezte rendes napi munkáját. Tizenkét órakor hagyta el hivatalát s egyenesen hazament IX. ker. remete-utcza 18. sz. lakására. Feleségével egyetemben megebédelt, majd ebéd után ledőlt kissé aludni a divánra. Négy óra tájban ébresztette fel a felesége, a ki ezután rövid időre elhagyta a szobát s kiment az udvarra. A mikor visszatért, férjét fekvő helyzetben találta ismét a divánon. Azt hitte, hogy ujra elaludt vagy tréfából tetteti az alvást.

— Józsi, mit csinálsz, hát nem volt elég már az alvásból? — szólott hozzá. Majd, hogy választ nem kapott, odament melléje a diványhoz s nevetve mondotta:

— Ne kópéskodj hát! Fel!

Ekkor azonban odaesett tekintete *Jalsovszky* fejére s megrémülve látta, hogy annak jobb halántékából vékony sugárral csergedez a vér. Kétségbeesett sikoltására berohant a szobába a cselédség és a házfelügyelőnő s csakhamar értesitették a rendőrséget, a mentőket s elküldötték a közelben lakó dr. *Zimmermann* orvosért, a ki *Jalsovszkyt* gyógykezelte.

Jalsovszkyn azonban már segiteni nem lehetett. Már akkor halott volt, a mikor felesége visszatért a szobába. A kilencz mm. revolverből kilőtt golyó a jobb halántékán keresztül hatolt be s oly erős volt, hogy keresztülfurta az egész agyat s a bal halántékon jött ki, rögtöni halált okozva.

Az öngyilkos vagyonos ember volt. Tulajdonát képezte a IX. ker. Remete-utcza 18. sz. alatti egy emeletes ház, a melyben lakott, ezenkivül volt még egy csinos villája Erzsébetfalván. Gyermekei nem voltak s feleségével szül. *Benkó* Amáliával együtt csendes boldogságban élt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállitották, de felbonczolását felesége kérelmére mellőzni fogják.

= **Mesés olcsó** árban adatnak el hatóságilag engedélyezett végeladás alkalmából még csak pár hétig *Károly-körut 16. sz.* férfi- és gyermekruhák.

TÁVIRATOK.

Loubet utazása.

Páris, junius 22. *Loubet* köztársasági elnök, *Combes* miniszterelnök és *André* hadügyminiszter kiséretében *Mans*-ba utazott, hogy a tornaegyesületek szövetségének ünnepélyén részt vegyen.

Le Mans, junius 22. *Loubet* köztársasági elnök ma délben ideérkezett. A város pompásan fel van diszitve. Az elnököt megérkezésekor nagy néptömeg fogadta: Éljen Loubet! Éljen André! Éljen a köztársaság! Éljen Combes! kiáltásokkal lelkesen üdvözölte. A bemutatások folyamán a prefekturán Loubet a püspök beszédére válaszolva annak a reményének adott kifejezést, hogy a kedélyeket a vallásos meggyőződésnek és a köztársaság kormányának tisztelete, a kölcsönös türelem és a haza iránt való föltétlen hüség meg fogja nyugtatni. A fogadások után Loubet résztvett a tornaegyesület ünnepélyén.

Le Mans, junius 22. A tornaversenyben 120 egyesület vett részt 2000 tornázóval. A versenyen magyar, olasz, svéd, belga és monaccói tornaegyesületek is voltak képviselve. A tornázók, a kiket a közönség lelkesen üdvözölt, elvonultak az elnök előtt, a ki sok kitüntetést osztott szét közöttük. A nizzai tornaegyesület képviselőjének beszédére azt válaszolta Loubet, hogy minden nézeteltérés megszünik és minden sziv egyet érez, ha a haza veszedelemben van. A jövő nemzedékeket *Gambetta, Garibaldi* és *Chancy* korára kell emlékeztetni. Ezeknek az emléke buzditsa ezeket a nemzedékeket arra, hogy hazájuknak teljes önmegtagadással, egyéni nézeteik feláldozásával és a közjó s a köztársaság nagysága iránt való feltétlen odaadással tartoznak.

A tornaverseny után Loubet meglátogatta a kórházat, este pedig egy lakomán jelent meg, a melyen körülbelül ezeket mondotta:

— A polgármester azt mondotta, hogy egész Francziaországot képviselem, különösen ha az országon kivül való érdekeinkről van szó, ha Francziaország jó hire és méltósága forog kockán. Azt mondotta továbbá, hogy a politikai pártoknak az elnököt nem szabad belevonniok viszálykodásaikba. *Igyekszem elfelejteni a támadásokat, a melyeket ellenem intéztek* és utalok arra az előnyre, a mely a köztársaságra háramlik, ha az elnököt nem érik olyan támadások, a melyek csorbitják tekintélyét, a melyre szüksége van, ha Francziaország nevében beszél. Loubet azután arra a támogatásra, szeretetre és ragaszkodásra utal, a melyet a republikánusok iránta nehéz órákban tanusitottak, majd ezt mondja: Önök tudják, hogy *a köztársaság iránt való kötelességeink teljesitésében gyöngeséget nem ismerek.* De azért a türelem, egyetértés és megnyugvás programmját ajánlom önöknek. Azt *kivánom* a republikánusoktól, hogy minden jóakaratukat ennek a programmnak szenteljék és egyetértsenek, hogy *megvalósuljon az igazság és jóság ideálja, a mi a republikánus kormány politikai czélja.*

Szenátorválasztás.

Páris, junius 22. *Taner et Garonne* megyében ma az elhunyt *Bourgeat* köztársasági szenátor helyébe *Delthil szoczialista radikálist* 254 szavazattal megválasztották a mérsékelt köztársasági párti *Cambes* ellenében, a ki 187 szavazatot kapott.

A német császár utja.

Wesel, junius 22. A főpolgármester tegnapi üdvözlő beszédére adott válaszában *Vilmos* császár megköszönte a fogadást, a melyben részesitették, majd megemlékezett az elhunyt szász királyról, a nagy idők utolsó nagy hadvezéréről, a vaskereszt nagykeresztjének utolsó lovagjáról, a ki közremüködött a német birodalom megalapitásában, Egy nemes német sziv szünt meg dobogni — mondotta egyebek között. — Példaképe volt minden uralkodói erénynek, atyja hazájának és népének. Áldásos tevékenységü szelid uralkodó szállott vele sirba. A császár végül Wesel városára emelte poharát és annak a kivánságnak adott kifejezést, vajha megadatnék neki, hogy a békét fentarthassa, hogy Wesel városa békében fejlődhessék és nagyobbodhassék.

Canaleyas miniszter utja.

Barcelona, junius 22. *Canaleyas* ma ide érkezett. Nagy néptömeg *Eljen a demokráczia!* Le a klerikálisokkal! kiáltásokkal fogadta. A rendőrség kivont karddal oszlatta szét a tüntetőket.

Franczia-olasz kereskedelmi szerződés.

Páris, junius 22 St. Maudé-ban ma a *franczia-olasz kereskedelmi szerződés* megkötésének örömére franczia-olasz olasz néplakomát rendeztek, a melyben a társaságnak minden osztálya vett részt. A lakomán többen beszéltek, köztük *Jaurét*, aki azt a reményt fejezte ki, hogy ez a békeünnep az összes népek egyetértésenek kezdete lesz. A beszédet az internaczionale és a szoczializmus éltelésével fogadták.

A szaratov—asztrakáni vasut.

Szaratov, junius 22. Az orosz kormány elhatározta a *szaratov—asztrakáni* vasuti vonal kiépitését. A vasutat a *Volga* balpartján épitik.

Közgazdasági táviratok.

Pretória, junius 22 A vámbevételek Transzvaálban ez év első négy hónapjában 325.452 font sterlinget tettek a mult évi 287.394 font sterlinggel szemben.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A vereshaju.** Vendégszereplés volt ma este a Népszinházban. A vereshaju egyik pompás szerepében hallottuk *Alpár* Irént, a Vigszinház jeles tagját. Boglár Ágnes szerepét játszotta, a melyet Lukács Juliska kiváló alakitásából ismerünk. A vendégmüvésznő sok érzéssel, önálló müvészi felfogással játszta meg a szerepet és bőségesen rászolgált az elismerésre, a melyben a közönség részesitette.

— **Szoyer Ilonka vendégszereplése.** Kolozsvárról jelentik a «Kel Ért.»-nek: *Szoyer* Ilonka az itteni Nemzeti Szinházban tegnap fejezte be három estére terjedt vendégszereplését. A kitünő müvésznő a «D nevér»-ben, «Angot»-ban és «Hoffmann meséi»-ben lépett fel nagy sikerrel. A közönség Szoyert mind a három estén a legszivélyesebb óvácziókban részesitette.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

— **Az Erzsébet-népakadémia alakuló közgyülése.** Az Erzsébet-népakadémia, a melynek czélja, hogy a magyar népnek közmivelődési csarnokot teremtsen, ma délelőtt tartotta alakuló közgyülését számos egyetemi tanár, iskolaigazgató, nagyiparos, nagykereskedő, munkás és más, a társadalmi mozgalmak iránt érdeklődők jelenlétében. A közgyülést értekezlet előzte meg, melyet *Kovács* Gyula kir. tanácsos nyitott meg.

«Igazi lelki örömmel teszek eleget — ugymond — az értekezlet kivánságának, a mikor, mint a szabad Lyczeum egyik előadó tanára, elfoglalom a nekem felajánlott elnöki széket. Azt mondom; *örömmel*, mert ugy képzelem, hogy egy *kulturális*, egyben *hazafias*, s talán nem csalódom, bizonyos tekintetben *emberbaráti* ügynegy állok ezzel a szolgálatába. A kik tanitani hivatvák, egyesülnek azokkal, akik tanulni akarnak. Ezután *Bardócz* Pál, az előkészitő bizottság elnöke ismertette az összejövetel előzményeit, majd *Alexander* Bernát fejtegette szépen az alakitandó egyesület czéljait. Czélunk — ugymond — egy csarnok emelése, a hol mindazok, akik miveltséget keresnek, otthonosan érezzék magukat. Ha ez a csarnok létesül, akkor a mai nap a magyar kultura történetében nevezetes nap leszen. A legnagyobb bajok egyike, a mely a magyar nemzet és az egész emberiség testén rágódik, az, hogy a társadalom különböző rétegeinek müveltségi foka között óriási a különbség. Gondoskodni kell tehát arról, mikép lehetne ezt az ürt, amely oly sok bajnak okozója, áthidalni. A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után *Kovács* Gyula elnök néhány perczre felfüggesztette az értekezletet a végből, hogy a jelenlevők a tagsági ivet aláirhassák. Az értekezletnek ujból való megnyitásakor az elnök örömmel konstatálta, hogy ma 150-en léptek be az egyesületbe tagoknak, s igy a már előbb belépett tagokkal együtt az egyesületnek immár 300 tagja van. Az értekezlet ezután alakuló közgyüléssé változván, az előterjesztett alapszabálytervezetet tárgyalta. *Boros* Mihály munkásembernek azon észrevétele után, hogy a tanitást vita követhesse, s hogy a magyar állam eszméjét, alkotmányát, törvényeit is tanitsák, s kritika tárgyává is tehessék, elfogadták. *Pályi* Sándornak, a szabad Lyczeum igazgatójának és az elnöknek rövid észrevételei után a közgyülés véget ért.

— **A párisi világkiállitás magyar történeti csoportja.** *Hegedüs* Sándor volt kereskedelmi miniszter kezdésére és dr. *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter támogatásával egy hatalmas munka készült, a mely történeti csoportunkat a párisi világkiállitáson képben és irásban mutatja be. A müvet *Radisics* Jenő miniszteri tanácsos az iparmüvészeti muzeum igazgatója szerkesztette. A munka *Ferencz* Ferdinánd főherczegnek van ajánlva. Első példányát japáni selyempapiroson és fehér pergamentkötésben a királynak adtak át *Bécsben* az általános kihalgatások során. A müvet *Szalay* Imre miniszteri tanácsos nyujtotta át az uralkodónak.

— **Nyilváncs könyvtár Miskolczon.** *Zelenka* Pál, a tiszai ev. egyházkerület érdemes püspöke mozgalmat inditott az irányban, hogy a miskolczi ev. egyház tulajdonát képező könyvtár, mely vagy 20.000 kötetet foglal magában, fejlesztessék s nyilvános jelleggel felruházva, e czélra emelendő külön épületbe helyeztessék. A kulturális szempontból fontos eszme megnyerte *Wlassics* Gyula miniszter tetszését is és hogy az minél előbb megvalósuljon, kiküldötte az ügy megvitatására dr. *Fehérpataky* László és *Schönherr* Gyula muzeumi őröket. Az értekezlet, a melyen az ügyet megvitatták, abban állapodott meg, hogy az egyház tulajdonjogának fentartása mellett helyesli, hogy a könyvtár nyilvánossági jelleggel ruháztassék fel, mint tudományos irányu intézet fejlesztessék s később népkönyvtárral is kibővittessék. A nyilvános könyvtár az egyház tulajdonát képező telken állami segélylyel épülne. Az épületre mintegy 40.000 korona volna szükséges. Ha az eszme, a mi bizonyosnak látszik, testet ölt, ugy Miskolcz egy igazán fontos kulturintézettel lesz gazdagabb.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A statisztikai hivatalbeli állások.** A székes főváros közgyülése nemrégiben rendezte a statisztikai hivatal aligazgatói-, szaksegédi-, kezelő-segédi állásainak a fizetését. A belügyminiszter a most érkezett leiratában jóváhagyja ezt a határozatot, hanem fölhivja a főváros hatóságát, hogy a hivatalnak a jövőben való megfelelő müködése érdekében az alkalmazottak minősitését határozza meg egyrészt az 1897. évi törvény figyelembe vételével, másrészt a szakirányu müködésre való tekintettel. Az idevágó határozatot a miniszter elvárja.

— **Jelölés.** A székes főváros 45-ös bizottsága vasárnap délelőtt ülést tartott, *Kléh* István kir. udvari tanácsos elnöklése mellett. A bizottság sajnálattal vette tudomásul a volt pénztárosának: dr. *Gebhardt* Józsefnek az elhalálozását s az emlékezetét jegyzőkönyvileg örökiti meg. Uj pénztárosul *Dobrovszky* Ágost bizottsági tagot választották meg. — Az ürsedésben levő *másodosztályu tanácsjegyzői állásra*, a IV. kerület kivételével, a mely *K. Kovács* László mellett foglalt állást, valamenyi kerület képviselője *Buzáth* János fogalmazót jelölte. — A *biráló választmányban* megüresedett helyre: *Novák* Sándort jelölték; a *katonaügyi bizottságbeli* három helyre; *Krammer* Károlyt, *Svarcz* Lajost és *Hebentancz* Nándort; a *közlekedésügyi bizottsági* helyre: *Végh* Janost.

— **Ingatlanok forgalma a fővárosban.** A lefolyt héten a következő ingatlanok kerültek átiratás alá: *A pesti oldalon*: Becker testvérek IV. ker. Kristóf-tér 8. számu háza 270.000 koronáért Buchruch Károly és nejére, Szauer testvérek IX. ker. Ferencz utcza 25. sz. házának $^{4}/_{12}$ része 6333 koronáért Machán Gusztáv és Annára, Schanzer Ignácz V. ker. Visegrádi-utcza 21. számu háza 44.000 koronáért Adler Henrikre, Adler Henrik V. ker. Visegrádi-utcza 23. számu háza Schanzer Ignáczra, Klinger József V. ker. Kikötő dülőben fekvő 1500/2. hrsz. telke 1000 koronáért Klinger Richárdra, Huszár Pál X. ker. Kada utcza 26. sz. házának része Huszár testvérekre (örökség), Hinka Józsefné VI. ker. Ó-utcza 8. számu házának része Hinka László és társaira (örökség), Dietl Lipót VI. ker. Szerecsen-utcza 56. számu házának részei Dietl Ágoston és Lajosra (örökség), Kégl István VI. ker. Váczi körut 9. számu házának része 6000 koronáért Kégl Györgyre, Lindenbaum Mór VII. ker. Abonyi-utcza 19. számu háza 15 840 koronáért Markó Miklós és nejére, Teleki Balogh Ferenczné VII. ker. Százház-utcza 23. számu háza 11.200 koronáért Tihanyi Károlyra, özv. Bulyovszky Gyuláné VI. ker. Andrássy-ut 126. számu háza 260.000 koronáért Frankl Gottlieb és nejére, özv. Hankus Imréné és Szvoboda Gyula VII. ker Városligeti fasor 25. számu háza 66 000 koronáért Schwartz Izidor és nejére, Reimann Ernő Béláné VII. ker. Egressy-ut 112. és X. ker. Kerepesi-ut 124. sz. házainak részei 14 000 k.-ért Hoffer Alajosra. *A budai oldalon*: Mandl Adolfné és társai I. ker. Tárnok-utcza 15. számu háza 210.000 koronáért a m. kir. kincstárra, Hermann Ferencz I. ker. Krisztina-körut 97. számu háza özv. Herrmann Ferenczné és gyermekeire (örökség), özv. Herrmann Ferenczné I. ker. Krisztina-körut 97. számu házanak $^{1}/_{2}$ része 1600 koronáért kk. Herzmann testvérekre, Schwarz Simon II. ker. Törökvész-dülőben fekvő 6955 1. hrsz. telke 20.000 koronáért Dancs Bertalanra, Vukovári Miksáné II. ker Retek-utczában fekvő 3704 hrsz. telke 10 452 koronáért Gattein Edére. Schmidt Albertné II. ker. Oszlop-utczában fekvő 3589—60. hrsz. telkének $^{1}/_{2}$ része Schmidt Albertre (örökség), Freiberger Dávid I. ker. Krisztinavárosban fekvő 1452/6—7. hrsz. telke 100.000 koronáért az Egyesült budapesti főv. takarékpénztárra, Petz József I. ker. Gellérthegyen fekvő 13 286/1—4—13.269 hrszámu telke 250.000 koronáért Budapest székes főváros közönségére, Lantos Nep. János II. ker. Vizivárosban fekvő 3089. hrszámu telke Bodánszky Lajosnéra, Zandler Károly II. ker. Törökvész-dülőben fekvő 6798/1—5, 6799/1 hrsz. telkének része özv. Zandler Károlynéra és gyermekeire, ugyanannak I ker. Sasad dülőben fekvő 12487 hrsz. telkének fele része kiskoru Zandler Károly és Emmára (örökség.) *Ó-Budán*: Szantner Mihályné és társai vörösvári-uton fekvő 999—1000 hrsz. telke 663 korona 20 fillérért Fürst Manóra, Fürst Manó Filatori-dülőben fekvő 6297 hrsz. telke 450 koronáért Spitzer Péter és nejére, Sárközy Lazár és Kiss István Ó-Budán fekvő 841 hrsz. telkének háromnegyed része Nemes Sándorra, Stern Sámuelné Lajos-utcza 143 sz. házának fele része Stern Sámuelre (örökség), Storch József föld-utczában fekvő 1510—2/a. b. hrsz. telke 6600 koronáért Schutz József és nejére, Kraft Mihály Filatori dülőben fekvő 6708/2 hrsz. telke 1300 koronáért Pavlik József és nejére, aszódi takarékpénztár kiskorona-utcza 60 hrsz. telke 22.000 koronáért özv. Handl Lipótnéra.

TANÜGY.

— **A Ranolder intézet évzáró ünnepe.** A budapesti Ranolder-intézet ezidei évzáró ünnepét ma tartotta meg. Az ünnepség a diszteremben folyt le nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében. Hangverseny vezette be az évzáró ünnepet és benne résztvettek az összes növendékek dallal, zongorajátékkal és szavalattal. Ezután *Krizsán* Mihály pápai kamarás igazgató mondott beszédet.

— **A tanitók továbbképzése.** A tanitók továbbképző szünidei tanfolyamára a kultuszminiszterhez immár beérkeztek a tanfelügyelői jelentések. A részvételre 312 állami tanitó pályázott, köztük több igazgató. Kitünik ebből a nagy jelentkezésből, hogy a tanitói kar kellő mértékben fogta fel a továbbképző tanfolyamok fontosságát. Folyamodtak igen sokan a felekezeti tanitók közül is, bár csak saját költségükön vehetnek részt a tanfolyamon. A jelentkezők között van több száz tanitó is.

— **Az állatorvosi főiskolából.** A földmivelésügyi miniszter az állatorvosi főiskola tanártestületének választását, mely szerint az 1902—1903. tanévre rektorhelyettesül dr. *Rátz* István tanárt, a tanártestület jegyzőjéül pedig dr. *Marek* József tanárt jelölte ki, megerősitette. Dr. *Rátz* most másodizben tölti be a rektorhelyettes tisztjét.

— **A technikus ebéd.** A budapesti kir. József müegyetem tanácsa a technikus ebédeket a jövő esztendőre is rendszeresitette. E szerint a rektor az 1902/1903. tanév első felére hatvan ingyenes és kilenczven kedvezményes ebédre hirdet pályázatot. Az erre vonatkozó és szegénységi bizonyitványnyal fölszerelt folyamodványok szeptember hó 15-ig nyujtandók be a rektori hivatalban. Előnyben részesülnek a magasabb évfolyamok hallgatói és azok, a kik ezt a kedvezményt már tavaly élvezték, ha vagyoni viszonyaik időközben nem változtak.

— **Az iparrajziskola kiállitása.** A székes fővárosi községi iparrajziskola tanitványainak munkálataiból az iskola Lónyay-utczai helyiségében kiállitást rendezett, melyet ma nyitott meg *Bárczy* István tanácsos, a tanügyi osztály vezetője. A tanári kar élén *Ágotai* Lajos igazgató fogadta a tanácsost, a ki tüzetesen megtekintette a kiállitást, a melyben külön csoportokban vannak az iparostanulók, a téli tanfolyam és a nyilvános rajztanfolyam növendékeinek munkái: rajzok, vizfestmények, tervezetek, mintázatok, szobrok, diszitmények, edény- és selyemfestések. Minden tárgy gyakorlatias irányu, de valamennyin rajta van a müvészi izlés bélyege. *Bárczy* tanácsos nagy elismeréssel nyilatkozott a kiállitásról, mely teljesen dijtalanul megtekinthető junius 25-ikéig, naponkint reggel 9 órától délután 5 óráig.

— **Iskolai jubileum.** E hó 29-én lesz 50 éve annak, hogy a pécsi izr. iskola áldásosan müködik s a hazafiság, vallás- és tanügy érdekében egyaránt teljesiti feladatait. Ezt az emlékezetes évfordulót a hitközség mint iskolafentartó a jelzett napon jubiláris ünneppel fogja megülni. Az ünnepély sorrendje: a) Ünnepélyes istentisztelet hitszónoklattal. b) Diszgyülés a tanácsteremben. c) Közebéd a tornacsarnokban. A jelzett ünnepélyre a hitk. tagjai, az iskola pártolói és összes volt növendékei ez uton is meghivatnak. A létesitendő «Iskolai jubileumi alapra» szánt adományok a pécsi izr. hitközség elöljárósága czime alatt küldendők.

— **Reáliskolai beirás.** A budapesti IV. ker. községi főreáliskolába az elemi iskola 4-ik osztályát végzett tanulók, valamint más intézetektől jövők, ez évi junius 27-én délelőtt 8—12 óráig iratnak be. Ezen beiratáskor 10 korona felvételi dij fizetendő és fel kell mutatni az iskolai bizonyitványt, születési és oltási bizonyitványt. A tanulók kisérővel jelenjenek meg.

Népoktatásügyi állapotok.

Az «Egyetértés» 141. számában megjelent «A magyar állam sebe» czimü czikk ugy hathatott sok felekezeti és nemzetiségü viszonyokkal küzdő magyar hazafias tanitóra, mint azon betegre, kinek baja gyógyitható még ugyan, de csakis a szakértő keze alatt, különben menthetetlen.

Tagadhatatlan, hogy az 1868. évi XXXVIII. t. cz. elavult; de nem csak elavult, hanem egyes intézkedései a jelen században és a jelen körülmények között ártalmasak is, a mennyiben sok szabadalom és kiváltságos jogok által ajtó és kapu nyittatott meg azok számára, kiknek kötelességük volna lélekkel és nyelvben e hazában magyarokká lenni S mit tapasztalunk? Siralmas állapotokat. Felekezetek, nemzetiségek a népoktatás terén a nemzet legvitálisabb ügyében kényük-kedvük szerint járnak el, sőt sokszor az iskola egy-egy lelkésznek a paripája. Ilyen állapotok csak a magyar nemzet, az állameszme gyöngitésére szolgálhatnak és nem a nemzet erősbödésére s még kevésbbé a kultura fejlesztésére. A hány ház, annyi szokás a népoktatás ügyében; államok egy államban.

A hittant kizárólag magyar érzelmü és csakis magyar középiskolákon érettségit tett és magyar theologián felavatott lelkész tanithassa a törvény által megszabandó heti órákban; ez a legkevesebb, a mit követelni lehet. Most ugyanis vannak iskolák, melyek az idő legnagyobb részét felekezeti dolgokra szánják. A czél: az iskola legyen az államé, a hittan az egyházé, de nem alig négyosztályos lelkészek kezében.

A második nagy baja népoktatási ügyünknek, a tanitói tekintély hiánya, melyet a tanitói nyomor, a felekezeti és nemzetiségi körülmények okoznak. Ennek orvoslása elodázhatlan és a tanitói helyzet javitása nélkül még a legbölcsebb népoktatási törvény sem vezet czélhoz. Minden iskolafentartó arra köteleztessék és törvényileg kényszerittessék, hogy a tanitónak azt a javadalmazást adja meg, a mit az állam ád, de az is jobb legyen feltétlenül, mint jelenleg, mert ez mostanában a szolgai fizetéssel egyenrangu és addig, mig a tanitónak ilyen szolgai fizetése van, jó iskolaügy nem képzelhető. Hogyha az iskolafentartó azt a fizetést meg nem adhatja, a fizetés-kiegészitést az állam hivatalból teljesitse akként, hogy elfogadása ne függjön az iskolafentartó tetszésétől. A tanfelügyelő nagyobb hatalommal ruháztassék fel és müködésében minden iskolára nézve egyformán járjon el. Sokat mulasztottunk. De még nem késő hozzálátnunk az erélyes intézkedéshez, mert ha még egy generáczión át ugy haladunk, a mint eddig haladtunk, a nyilvánuló bajt többé helyre nem üthetjük. *A—n.*

EGYESÜLETI HIREK.

— **Az Országos Magyar Iskola Egyesület** vasárnap délelőtt tartotta ez évi rendes közgyülét, *Tóth* József kir. tanácsos, pestmegyei kir. tanfelügyelő elnöklete mellett, a ki bejelentette, hogy az egyesületi kisdedóvók üdvösen müködnek és a gyermekek magyarosodását sikeresen mozditják elő. Az elmult évről szóló igazgatósági jelentés közli, hogy az elhalt *Gerlóczy* Károly helyébe elnökül gróf *Zichy* Jenőt választották meg s az uj elnök nagy buzgósággal ápolja az egyesület szellemi, erkölcsi és anyagi javát. Az egyesület müködését most ki akarja terjeszteni a nemzetiségektől lakott vidékekre. A jelentés javasolja, hogy az egyesület *Adrássy* érmét az idén gróf *Zichy* Jenőnek, gróf *Apponyi* Albertnek és *Bubics* Zsigmonondnak a tudós kassai püspöknek adományozzák, majd elmondja, hogy megalapitói néhai *Királyi* Pálnak és *Gerlóczy* Károlynak emlékét mint minden esztendőben, ugy az idén is megünnepelte, de megemlékezett az idén *Vörösmarty* Mihály születésének századik évfordulójáról is. A közgyülés azután hozzájárult az alapszabályok némi módositásához s a fölmentvényt az igazgatóságnak minden irányban megadta.

— **A budapesti szünidei gyermektelep egyesület** *lipiki* első csoportja (fiuk) e hó 25-én reggel 6 órakor a keleti pályaudvar III. osztályu vendéglője előtti folyosón gyülekezik. A gyermekeket a szokásos felszerelésen felül fürdőnadrággal és lepedővel, valamint meleg felöltővel és sapkával kell ellátni. A telep ruházatába a gyermekeket az előző napon, 24-en délután 5 órakor a felső erdősor-utczai iskolában öltöztetik fel. A lipiki gyógyintézeti igazgatóság egyuttal értesiti a szülőket és gyámokat, hogy azok a gyermekek, a kik ágyhely hiányában a telepbe felvehetők nem voltak, szeptember és október hónapban kedvezményes intézeti helyre igényt tarthatnak. Bejelentések a lipiki gyermekgyógyintézethez intézendők.

— **Az országos orvosszövetség kongresszusa.** Az országos orvosszövetséget ezidénre Szepesmegye hivta meg. Ennélfogva a szövetség kongresszusát szeptember hónap 14-én Tátrafüreden tartja meg.

TÖRVÉNYSZÉK.

— **A biróságok köréből.** A király *Malonyay* Ignácz nagykikindai törvényszéki birót, *Eremit* Rezső pozsonyi, *Pásztohi* Tibor puji járásbirákat, *Máriássy* Árpád beregszászi, *Bod* Gyula deési törvényszéki birákat, *László* József nagyszebeni járásbirót, *Tömöry* József és *Sárkány* Ferencz székesfehérvári, *Göbel* Gyula pécsi törvényszéki birákat, dr. *Ballus* Zsigmond kecskeméti, *Jeszenszky* Géza liptószentmiklósi járásbirákat, dr. *Horkay* Sándor kaposvári törvényszéki birót, dr. *Kéler* Sándor ó-becsei járásbirót, *Krcsmárik* Pál szegzárdi ügyészt, *Hubay* Gyula miskolczi törvényszéki birót, dr. *Millassevits* Sándor balassagyarmati ügyészt, *Koszér* János pécsi, *Jerzsák* János csikszeredai, *Papolczy* Lajos beregszászi, *Wieland* Lajos sátoraljaujhelyi, *Horváth* Jenő temesvári, *Kabina* Kálmán trencséni törvényszéki birákat, *Barakovich* Kálmán temesrékási, *Csegezi* Gyula marosujvári járásbirákat, *Szabó* László szombathelyi törvényszéki birót, *Kovács* Károly nagyszalontai, *Farkas* Árpád aigyógyi járásbirákat, *Gallasz* Károly rózsahegyi törvényszéki birót, *Csanády* Zalán székelyudvarhelyi járásbirót, *Harsányi* Gusztáv és *Deák* Ferencz debreczeni törvényszéki birákat a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki birákká, járásbirákká, illetőleg ügyészekké nevezte ki.

SPORT.

— **Turista-kirándulás.** A magyar turista-egyesület 28-diki közgyülése után két kirándulást rendez. Az elsőt Péter Pál napján a Dobogókőre. Indulás reggel 6 órakor a nyugati pályaudvarról. A másodikat, mely több napra terjed, Frusha Gora, Belgrád, az Aldunára és Herkulesfürdőbe. Junius 30-án indulnak gyorsvonaton Ujvidékre. Másnap elmennek Péterváradra és Kameniczára s megtekintik a Hopovo és Krusedol zárdát. Julius 2-án átmennek Belgrádba, onnan hajón Orsováig. Megtekintik Ada-Kaleht és a Vaskaput. Innen Herkulesfürdőre mennek, majd pedig megmászszák az 1106 m. magas Damoglet. A résztvevők kedvezményes vasut- és hajó-jegyeket kapnak. Az elszállásolás, étkezés és kocsik összköltsége 60 korona.

— **A tiszai regatta szövetség** junius 29-én tartandó versenyére következő nevezések érkeztek be: I. *Palánkos négyes*. Duna, Pannonia, Szegedi csónakda és Maros. — II. *Junior-skiff*. Pannonia, Maros, Szeged Cs. E. — III. *Junior négyes*. Pannonia. Maros, Szeged Cs. E. — IV. *Race skiff*. Duna, Pannonia, Nemzeti. — V. *Race négyes* Duna, Pannonia, Nemzeti, Maros, Szeged Cs. E. — VI. *Nyolczas*. Maros, Nemzeti, Pannonia.

— **Uszóverseny.** A Magyar Uszóegyesület junius hó 28-án este 8 órakor a Lukács-fürdő férfi-uszodájában nemzetközi uszóversenyt rendez, a melynek sorrendje a következő: *Megnyitó verseny* (224 m.) *100 y. bajnokság. Juniorok 100 y. uszása. Ifjusági verseny* (44 m.) — *550 m. uszás. Ifjusági verseny. Három uszás* (112 m.) — *Handicap* (44 m.) *Waterpolo-mérkőzés.* Dijak: ezüst- és bronzérmek.

— **Duna-bajnokság.** Uszóink egyik klasszikus versenye ez a bajnokság, melyet julius 13-án tart meg a magyar athletikai klub. Táv 5000 m. Inditás az ujpest—ó-budai hid budai végétől történik és a czél a Margitsziget alsó csucsán van kitüzve. Győztes a *Duna bajnoka* czimet nyeri el, ezenkivül bajnoki aranyérmet. Hogy a közepes távuszók is nyerhessenek dijat, a bajnoki verseny titkos handicappel van egybekötve, melynek három helyezettje éremdijazásban részesül. Nevezni julius 7-ig lehet a MAC. titkáránál.

— **A bécsi folyam regattának**, mely julius 13-án tartatik meg, mint halljuk, a szombati nevezési zárlatára az osztrákverő Pannonia három számra nevez: a bajnokira, melyet tavaly *Mannó* M. nyert meg, az egyesre és nyolczasra. — A bécsiek közül a *Pirat* a bajnokságra és egyesre, a *Donauhort* a Klinkernégyesre, a *Normannen* pedig a nyolczasra nevez. — Ezeken kivül *Brünn* és *Linczből* is várnak nevezéseket.

— **A magyar uszó-egylet athletikai és kerékpár versenyének** második napján két bajnokság dőlt el. Az egyiket nagy fölénynyel *Speidl* Zoltán nyerte meg, a másodikban egy kissé megszoritva *Helmich* Miksa győzött, a kitünő 100 yardos. — Kiváló eredménynyel győzött *Strausz* Gyula a diszkosz vetésben, kinek minden dobása 35—36 méteren felül volt. A versenyek részletes eredményei a következők:

100 yardos handicap. I. Schubert E. (MAC.) II. Thaly E (MAC.) 2 y. előny. III. Vajda K. (BAC.) 2 yard. Thaly inditás után megbotlott és igy előnyén kivül még néhány yardot is vesztett.

Suludobás handicap. I. Zachár A. (MUE.) 4 m. e. + 876 cm., II. Darvas Gy. (MUE.) 5 m. e. + 740 cm. III. Langer J. 4 m. e. + 822 cm. Nagyon rossz handicapelés.

Magyarország bajnoksága $^{1}/_{4}$ a. mfdes gátversenyben. I. Helmich M. (OBTE). 1 p. $4^{1}/_{5}$ mp, II. Varga P. (BEAC.), III. Bötz S. (BTC.).

Távolugrás. I. Schubert E. (MUE.) 647 cm. kitünő eredménynyel. II. Pártos G. (BAC.) 597 cm., III. Gabrovicz E. (FTC.) 592 cm.

Magyarország bajnoksága $^{1}/_{2}$ a. mfdes sikfutásban. I. Speidl Z. (BEAT.) 2 p. $6^{4}/_{5}$ mp, ki feltünő könnyüséggel győzte le a II. helyre szorult megóvatolt pozsonyi futót Nirnseet. III. egy melhosszal Bodor Ö. (MUE.).

Diszkoszvetés (titkos handicappel) I. és egyuttal a hand. győztese is Strausz Gy (BUC) 37 m. 56 cm. II. Caray A. (BTC) 35 m. 89 cm. III. Beran J. (Fer. TC) 33·77 m.

2 amf. sikfutás handicap. I. Geber A. (MUE) 200 m. e. 10 p. $36^{4}/_{5}$ mp. II. Bodor Ö. (MUE). III. Urbán J. (MUE) 120 m. e.

220 yardos sikfutás hand. I. Csopey L. (MTK) 12 m. e. $24^{1}/_{5}$ mp. II. Kazár E. (MUE) 14 m. e. III. Hajós IV. Ugró (MUE) 7 m. e.

1000 m. kerékpárverseny. I. Frisch M. (FKE). II. Lőwy (FKE). III. Simó (MUE).

10.000 m. kerékpárverseny. I. Bihary (MUE). II. Frisch. III. Lőwy.

2000 m. handicap. I. Gyulay (VKE) 75 m. e. II. Lőwy 20 m. e. III. Vadas (MUE) 120 m. e.

— **A budapesti regatta** diszes közönség jelenlétében folyt le ma a Margitsziget mentén. Ma ismét a Pannonia győzelmeiről referálhatunk, melynek derék legénysége kilencz versenyből hatot nyert és csak a junior skiffistájuk lett második. A bajnoki egyesben óvás is történt a Nemzetiek részéről a Pannonia képviselője ellen, de ennek a biróság helyt nem adott, mert a hibás Wetzel volt.

A részletes eredmények a következők:

Junior egyes. I. *Hajósok.* (Neptun). II. Parnitzky L. (Pannonia).

Államdij. I. Pannonia. (Gräfl, Halmay, Bauer, Gillemot, Karm, dr. Csapos) II. *Donauhort.*

Kisérleti verseny. I. Pannonia. (Jakabfalvy, Ottlik, Faubl, Koch, Kram, Tuch).

Bajnoki skiff. I. Mannó M. (Pannonia.) II. Richter (Győr). III. Wetzel (Nemzeti).

Tiszai regatta szövetség dija. I. Pannonia.

Négyevezős verseny. I. Duna.

I. *oszt. negyes.* I. Pannonia. II. Normannen.

II. *oszt. négyevezős verseny*. I. Neptun. (Gulácsy, Plósz Miklós, Lahner, Karm, Szabó). II. Donauhort.

Nyolcevezős verseny. I. Pannonia (Ranzen Berger, Raics. Wampetics, Kauser, Gräfl, Halmay, Bauer, Gillemot, Karm, Csapos.) Négy hosszal könnyen nyerve a Duna ellen. A bécsiek tehát minden vonalon vereséget szenvedtek.

Tatai lóversenyek.

(Második nap, junius 22.)

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

A mai második nap nagy érdeklődés mellett folyt le. *Bontá*-nak ismét jó napja volt, mert három versenyt nyert. Két izben a báró Üchtritz lovain, *Galibán* és *Fánczyn* győzött, mig harmadizben népszerű tulajdonosának *Szemere* Miklósnak *Ne engedj*-jét hozta be elsőnek.

A nap főszámában az *Eszterházy handicapban* kellemetlen inczidens történt. A győztes *Pázmánt* és a másodiknak érkezett *Barberinet* pályatevesztés folytán diszkvalifikálták és igy *Hans Heiling* jutott a dijhoz.

A versenyek részletes eredménye a következő:

I. *Kétévesek eladóversenye*. 2000 k. 1000 m.
1. Br. Üchtritz Zs. pk *Galiba* 49½ kg. lov. Bonta
2. Gr. Festetics T. pk *Katicza* 47½ kg. » Zsebők
3. Klein Gy. pk *Kis bögre* 49½ kg. » Kvarik

Futott még: Millport 51 kg. (Szántó), Lisbeth 49½ kg. (Maracsko).

Küzdelem után ½ hosszal első, 3 hosszal 3-ik. — *Tot.*: 10 : 23. Helyre: 25 : 25, 25.

II. *Eladóverseny*. 2000 k., 1200 m.
1. Mautner V. 3é *Hippias* 52½ kg. lov. Szántó
2. Gr. Chorinsky Fr. *Pötörke* 50½ kg. » Wilton
3. Mravik P. 3é *El Batidor* 48 kg. » Slack

Futott még: Zsobri 49 kg. (Russel), Különcz II. 51 kg. (Holmes). Wittelsbach 48 kg. (Maino), Fidibus 49½ kg. (Bonta). Másfél hosszal nyerve. ¾ hosszal 3-ik. — *Tot.*: 10 : 52. Helyre 25 : 40, 35, 61.

III. *Esterházy-Handicap*. 4000 k. 2400 m.
1. Hg. Pálffy M. 3é *Hans Heiling* 54½ lov. Wilton
2. Br. Üchtritz Zs. 4é pm. *Ignatieff* 64 » Seybal

Futott még: Busento 59 kg. (Poole), Glory 56 kg. (Gilchrist), Barberine 48½ kg. (Russel), Pázmán 48 kg. (Holmes), Sparrafucile 39 kg. (Martinkovics).

Tot. 10 : 50, helyre 25 : 72, 147.

IV. *Nyeretlen kétévesek versenye*. 2000 kor. 1200 méter.
1. Gróf Esterházy F. Gaudibunda 54½ lov. Wilton
2. Herzog M. stpm. *Sixtus* 56 » Richnovsky
3. Dréher A. pk. *Hajdu huga* 54½ » Huxtable

Futott még: Vasca de Gama 56 (Finan), Maud 54½ (Bonta), Unberufen 56 Maino. Könnyen 3 hosszal első, ½ hosszal harmadik. — *Tot.*: 10 : 25. Helyre: 25 : 47, 57.

V. *Remeteségi dij*. 3000 k. 1000 m.
1. Br. Üchtritz Zs. 3é *Fancy* 59½ kg. lov. Bonta
2. Herzog M. 3é pm *Bonbon* 60½ kg. » Richnovsky
3. Gr. Festetich T. 2é *Agnes* 47½ kg. » Zsebők

Futott még: Vestal Virgin 59 kg. (Smejda), Tactic 47½ kg. (Russel).

Könnyen 4 hosszal első, 2½ hosszal 3-ik. — *Tot.*: 10 : 16. Helyre: 25 : 37, 58.

VI. *Welter-Handicap*. 2000 k. 1000 m.
1. Szemere M. 5é *Ne engedj* 58½ kg. lov. Bonta
2. Herzog M. 3é pm. *Saver* 57 kg. » Gilchrist
3. Dobó J. 5é pm. *Malachit* 51 kg. » Vecsernyés

Futott még Fex 57½ kg. (Seybal), Szamócza 57 kg. (Slack), Taubetyár 47½ kg. (Maino), Orfraie 47 kg. (Wilson), Szerencse 45½ kg. (Máli).

Könnyen 1 hosszal első, 2 hosszal 3-ik. — *Tot.*: 10 : 18, helyre: 25 : 34, 58, 174.

A német derby.

(Magyar ló győzelme Hamburgban.)

— Távirati tudósitás. —

Azoknak a fényes sikereknek, melyeket tenyésztésünk az elmult napokban a hamburgi jubilás versenyeken aratott, méltó befejezése volt a német derby, mely mint már annyiszor, ugy ezuttal is magyar ló diadalával végződött. Az eredmény annyiban meglepő, hogy a papirforma inkább a *Herbert Reeves*-istálló kiküldöttjeire, *Llubar*-ra és *Nunquam dormio*-ra utalt, mig *Macdonald* mellett főleg csak istállójának rendületlen bizalma, valamint vezetőlovának, *Scharbe*-nak a nagy hamburgi handicapban aratott váratlan győzelme szólott. A hamburgi gömbölyü pálya azonban nagyon megfelelt a speedes *Macdonald*-nak s — a mint mi megjósoltuk — megszerezte *Péchy* Andornak az első kékszalagot. *Llubár* rossz futása nem oly meglepő, mert mindinkább bebizonyosodik, hogy ő és *Kiss me* csakis a véletlen folytán foglalták le az első helyeket a bécsi derbyben, de annál feltünőbb *Nunquam dormio* rossz futása, mely ezelőtt pár nappal nagy fölénynyel verte *Debutant*-ot és *Arthur*-t, most pedig mögöttük ért czélhoz.

A részletes eredmény a következő:

I. *Marienthali verseny*. 5000 mk. 2000 m.
1. Oppenheim E. *Souverain* 54 kg. lov. Smith
2. *North Britain* 66 kg. » Faraone
3. *Gadiva* 53½ kg. » Brown

Futott még Getrost. *Tot.* 10 : 27, Helyre: 20 : 23, 23, 25.

V. *Német derby*. Tiszteletdij és 100.000 márka. 2400 m.
1. Péchy A. *Macdonald* 58 kg. lov. Taral
2. Schmieder A. *Debutant* 58 kg. » Martin
3. Gesler örn. *Arthur* 58 kg. » Jones

Futott még Ka' Gall, Kiss me, Hamlet, Automobil, Barbarossa, Sleipnir, Kolibri, Pulcher, Sirocco, Markomanne, Llubar és Nunquam dormio. — *Tot.* 10 : 54. Helyre: 20 ; 55. 62, 126.

VI. *Korner-handicap*. 6500 mk. 2000 m.
1. Widmer H. *Best Lad* 57 kg.
2. *Sapperloter* 47½ kg.
3. *Brachvogel*. Retour helyezetlen. — *Tot.* 10 : 59. Helyre: 20 : 36, 36, 41.

A hivatalos lapból.

Kinevezések. A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbizott m. kir. miniszterelnök *Vinczenti* Károly Alsó-Fejér vármegyei II od aljegyzőt a m. kir. belügyminisztériumhoz segédfogalmazóvá és főispáni titkári minőségben szolgálattételre Alsó-Fejérvármegye főispánja mellé, dr. *Sarlay* Sámuel Gömör vármegyei tiszteletbeli szolgabirót, valamint *Szentgyörgyi* Károlyt és dr. *Gömöry* Bélát a m. kir. belügyminisztériumhoz dijtalan fogalmazó gyakornokokká; a m. kir. igazságügyminiszter *Pilássy* Emil kassai kir. törvényszéki joggyakornokot a kassai kir. törvényszékhez aljegyzővé; a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Cerbu* Döme okl. tanitót a kornyarévai közs. elemi iskolához rendes tanitóvá nevezte ki.

Áthelyezések. A m. kir. igazságügyminiszter *Benacsek* Dezső kalocsai kir. törvényszéki segédtelekkönyvvezetőt a kiskörösi kir járásbirósághoz és *Eörssy* Károly m. kir. igazságügyminiszteri irodasegédtisztet a budapesti kir. törvényszékhez helyezte át.

KÖZGAZDASÁG.

KERESKEDELEM.

** **Uj távbeszélő központok.** A kereskedelemügyi miniszter Pozsonyvármegyében, a cseklészi postahivatalnál, továbbá a szempczi és szeredi posta- és távirdahivataloknál azokkal egyesitett környékbeli távbeszélő központokat rendeztetett be, és a cseklészi távbeszélő központot egyszersmind táviratok kezelésére is felhatalmazta. Táviratait a pozsonyi I. számu posta- és távirdahivatal fogja közvetiteni. A cseklészi hivatal korlátolt nappali (L), a szeredi hivatal meghosszabbitott korlátolt nappali (C/2) és a szempczi hivatal hétköznap és ünnepnap meghosszabbitott korlátolt nappali, vasárnap pedig korlátolt nappali (C/2—DZ) távbeszélő szolgálatot tart. A szempczi és szeredi távbeszélő hivatalokat 1902 évi junius hó 1-én, a cseklészit pedig 1902. évi junius hó 3-án adták át a közforgalomnak.

** **Aranykivitel.** Newyorkból a mult héten 14.297 dollár aranyat vittek ki. Ebből 6350 dollár Nyugat-Indiára, a többi Londonra esik. Ezüstöt 187.395 dollár értékben vittek ki, nagyrészt Londonba.

IPARÜGYEK.

— **A budapesti IV.—X. kerületi vegyes ipartestület** vasárnap délelőtt tartotta meg tizenharmadik évi rendes közgyülését *Schunda* V. József elnöklete alatt. Az elnök megnyitva a közgyülést, kijelentette, hogy a kereskedelmi miniszter a mult év deczemberben tartott rendkivüli közgyülésen elfogadott alapszabályokat jóváhagyta. Ezután megválasztották a jegyzőkönyhitelesitőket és a szavazatszedő bizottságot. A jelentést felolvasottnak tekintették, melyben a következők foglaltatnak: Az ipartestületnek jelenleg összesen 400 tagja van, még pedig: 156 szücs és sapkás, 56 kalapos, 7 kötélgyártó, 14 kelme- és fonálfestő, 29 kötélszövő, 7 fésüs, 69 hangszerkészitő, 13 gyertyamártó és szappanos, 10 tajték- és pipafaragó és 39 vésnökiparos. Az ipartestület összes bevétele a pénztári maradványnyal együtt volt 14 948 korona 24 fillér, mig a kiadások 5505 korona 34 fillért tettek ki. A vagyon 13.846 korona 90 fillért tesz ki. A szavazásnál óriási zaj támadt. Az ellenzék nevében *Habits* Antal hangszerész tiltakozott az elnök azon kijelentése ellen, hogy a többség a költségvetést elfogadta s azt állitotta, hogy a többség az ő részükön van. Az elnökség részéről többen fel akartak szólani, de az ellenzék lehurrogta őket s nem engedte szóhoz jutni. Az elnökség ezután uj szavazást akart elrendelni, de ez ellen is zajosan tiltakoztak, azt kiabálva, hogy uj szavazást nem engednek meg, mert a kérdés el van döntve. Mindenki felugrott helyéről s az elnök kénytelen volt az ülést öt perczre felfüggeszteni. Csak akkor lehetett a közgyülést ujra megnyitni, mikor az iparhatósági biztos a közgyülés feloszlatásával fenyegetőzött. Ekkor aztán ujra végbement a szavazás nagy zaj között, de az ellenzék nem vett részt benne, hanem tiltakozott ellene. Miután elnök a költségvetést elfogadottnak jelentette ki, következett a választás. Elnökké ismét Schunda N. Józsefet választották meg; elöljárósági tagok lettek: Cziring Ármin, Dán Leo, Fleischman Izidor, Kőszeghy József, Petrin János, Ranschburg Soma, Robicsek József, Strausz Mór, Gyukics Gyula, Kasch Adolf, Schmalbach Henrik, Földváry Mátyás, Bergmann András, Reményi Mihály, Sternberg Ármin, Schmalhofer Ferencz, Markovics Lipót, Felsenfeld Ignácz, Fellner Ferencz, Hollósi Albert, Gruber Nándor, Fischl Mór, Donáth Sándor.

— **Uj konzervgyár.** Resicza és vidékének intelligencziája tegnap délután értekezletet tartott Resiczán dr. *Lendl* Adolf a temesresiczai népbank igazgatójának elnöklete alatt, melyen elhatározták, hogy Resiczán konzervgyárat épitenek, s azt ez évi októberig okvetlenül üzembe fogják helyezni.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Zsiradékok. (*Markó* Albert tudósitása az *Egyetértés* számára.) A készités nagyon gyenge és mivel most a szükséglet mindinkább nagyobbodik, a rendelmények is számosabbak. Az árak a mult héthez képest nagyobb változást nem szenvedtek. A váriáczió fel és lefelé 50 kg.-kint ½ kor. volt.

Sertésüzlet. (Az első magyar sertéshizlaló-részvénytársaság tudósitása az *Egyetértés* számára.) Az üzlet csendes volt. — *Heti átlagárak*: Magyar válogatott áru 320—380 kgr. nehéz 105—107 f., 280—300 kgr. nehéz 104—106 f. Öreg 300 kgrammon tuli 98—100 fillér. Szerbiai 100—105 f., tiszta kilónkint, páronkint 45 kgr. életsulylevonással és 4% engedmény szokásos. — *Eleség árak*: Tengeri 10.70 korona. Árpa 12.80 k. Kőbányán átvéve. — *Helyi állomány*: Junius hó 13-án maradt 47.417 darab sertés; ehhez felhajtás: belföldről 403 drb, Szerbiából 1816 drb, Összes állomány: 50.036 darab. Elhajtás: Budapesti fogyasztásra (I—X. kerület) 978 drb, belföldre 1414 drb, Bécsbe 1498 drb, osztrák tartományokba 262 drb., német birodalomba 30 drb. A szappangyárban feldolgoztatott: a szállásokban elhullott 1 drb, waggonokból kirakott hulla 1 darab, borsókásnak találtatott 10 darab. Összesen 4193 darab. Maradt állomány: 45.843 darab. — A részvényszállásokban 18.434 darab van elhelyezve. Az egészségi és transitó-szállásokban maradt junius 13-án 6764 drb; ehhez felhajtás Szerbiából 1819 drb, összesen 8583 darab. Elhajtás 3184 darab. Maradt állomány 5399 darab és pedig 5399 darab szerb. — Az egészségi szemlénél január 1-sejétől máig 224 darabot a fogyasztás alul kivontak és technikai czélokra feldolgoztak. — *Bécsi vásár*: junius 17-én. Felhajtás 10.592 darab sertés; köztük 3579 drb süldő. Az üzlet vontatott volt. Nehéz 96—99 f., középnehéz 86—95 f., süldő 76—79 f., 100 kilogrammonkint elevensulyban. — *Drezdai vásár*: junius 16-án. A vásáron volt 1461 drb sertés, a melyek 54—61 márkán keltek, elevensulyban. — *Berlini vásár*: junius 14-én. Felhajtás 9388 darab sertés. Az üzlet lassu volt. Mecklenburgi 57—58, vidéki sertés 55—57, belföldi 52—54 márka.

KÜLÖNFÉLÉK.

Esküvőn.

Elvitték a kis menyasszonyt idegenbe messze;
Összesugnak a jó szülék: vajjon boldog lesz-e? . . .
— A násznép még együtt marad; — vigan foly a nóta,
Muzsika szól, szilaj tánez jár kora reggel óta.

. . . Elvitték a kis menyasszongt idegenbe messze . . .
Én is kérdem, találgatom: ugyan boldog lesz-e? . . .
S tudja Isten! mintha nem is a lakzija folyna:
Úgy elsirok egy sarokban, mintha meghalt volna! . . .

Balla Miklós.

— **Az uj tuniszi bej.** *Mohamed*, az uj tuniszi bej, ritka szép termetü, daliás férfiu s e mellett igen müvelt ember. A franczia irodalomban ritka jártassággal bir, s kifogástalanul beszél franciául. Az uj bej valószinüleg Bardóban fog lakni. Ott van ugyanis a nagy trónterem, melynek falait valamennyi európai uralkodó képe ékesiti. A képek az elhunyt bej akviziczióí, a ki nagyon kedvelte a szép festményeket, de azzal, hogy Francziaországot még mindig III. Napoleon képviseli s hogy Keresztély dán király s a mi királyunk serdülő ifjakként vannak ábrázolva, épenséggel nem törődött. A bej különben nagy potentát Tuniszban. Ha az utczán járkál, a járókelők letérdelnek előtte s lábai elé öntik feketekávéjukat, mert ez nagy szerencse és a tisztelet és imádat szimbóluma. Azonfelül a bej nyomja a dekretumokra és itéletekre a pecsétet, de ennek fejében 1,200.000 franknyi czivillistát kap és diszőrséget rendelnek melléje, mindössze 4 gyalogos, 1 lovas századot, 1 üteg tüzérséget és 1 zenekart. A katonák nagyrészt benszülöttek, a banda tagjai pedig tuniszi muzsikusok, a kik kottát nem ismernek s csak találomra játszák három-négy indulójukat. Az elhunyt bej nagyon kedvelte zenekarát, mert süket volt szegény, de utódjának, ugy látszik, nincs nagy érzéke a muzsika iránt, mert megszüntette katonabandája nyilvános hangversenyeit.

*

— **Ádám mint Ikarusz.** Párisban a Szajna partján sétálóknak különös látványban volt részük a saint-cloudi hid közelében. Egyik házból különös alak lépett elő ingben és alsónadrágban. Hátára szárnyak voltak kötözve, kezében esőernyőt tartott. A furcsa ur a hidról azon hitben ugrott le, hogy lebegni fog. Pedig egészen a Szajna fenekére merült. Az összefutott emberek már azt hitték, hogy odafulladt, de Ikarusz ur a vizben hamarosan leoldotta magáról a sulyos szárnyakat. Kiuszott a partra s a közönség kaczagása között eltünt a házban, melyből kijött. Később megtudták, hogy *Smutz* Ádámnak hivják s azt hiszi, hogy megfejtette a repülés problémáját.

*

— **Régi gyógyszerek.** A nürnbergi *Germán muzeum* a napokban ünnepelte fönnállásának ötven éves jubileumát. A sok kiállitott tárgy között különösen érdekesek voltak a régi orvosi és gyógyszerek, a melyekkel a betegeket gyógyitották. Például ott van a muzeumban a többek közt egy ezüstbe foglalt farkasfog, melyet a gyermekek nyakába akasztottak, hogy könnyebben jöjjön a foguk. Egy másik száraz füvet a leveleivel és gyökereivel együtt a régi germánok a mellükön viseltek s ha háboruba mentek, az volt a hitök, hogy nem csak megóvja őket a megsebesüléstől, de még győzelmet is biztosit számukra. Egy fajta gyökeret is mutogatnak, a mely viselőjének szerencsét, boldogságot és gazdagságot hozott! Erről a gyökérről azt tartották, hogy a mikor kihuzzák a földből, olyan keservesen sir és visit, hogy a ki meghallja, szörnyet hal. Ugyancsak meghal, a ki az élő gyökeret megérinti, azért egy sajátságos methodus szerint a gyökeret kutyákkal huzatták ki a földből, mialatt az illetők viaszszal és gyapottal tömték be a fülöket, nehogy meghallják a sirást. A muzeumban ki van még állitva egy tábori gyógyszertár is az 1683-ik évből. Természetes, hogy ez is telve van csodabogarakkal.

*

— **A skartba tett emlékmü.** *Viktor Emánuel* emlékszobra ugyancsak sok gondot ád most a rómaiaknak. A hatalmas lovasszobor megalkotását annak idején *Chiaradia* szobrászra, a befolyásos képviselő testvérére bizták. De időközben *Chiaradia* meghalt, és az óriási szobor, melyet a müvész életében mindenki mint a fenséges non plus ultráját magasztalta, most a legélesebb birálatnak van kitéve. Legmérgesebben birálják ép azok bizottsági tagok, kik annak idején a müvet leghangosabban dicsérték. Most már annyira jutott a dolog, hogy müvészeknek és kritikusoknak egész korusa a király szobrát, — mely bő nadrágjával és kabátjával a görög-római összképbe nem igen illik bele — legjobb szeretné félretenni és a rá kiadott 400,000 frankot elveszettnek tekinteni. Az a terv merült fel, hogy bizzanak meg egy másik müvészt uj szobor megalkotásával, csak hogy az a baj, hogy erre még nincs meg a szükséges 400,000 frank.

Napirend 1902 junius 23.

Naptár: Hétfő, junius 23. — Római katholikus: Ediltrud. — Protestáns: Ediltrud. — Görög-orosz: (junius 10.) Sándor. — Zsidó: Sivan 18. — Nap kél: 3 óra 47 perczkor, nyugszik: 7 óra 44 perczkor. — Hold kél: 9 óra este, nyugszik: 6 óra 6 perczkor reggel.

A pénzügyminiszter fogad d. u. 4 órakor.

A főváros magánépitési bizottságának ülése d. u. 5 órakor az Ujvárosházán.

A Nemzeti Kaszinó választmányának ülése.

A főváros rendkivüli közgyülése délután 4 órakor az Ujvárosházán.

A Magyar Tudományos Akadémia összes ülése d. u. 5 órakor.

Nemzeti Muzeum: Természetrajzi tár délelőtt 9—1 óráig. — Többi tárai 1 k. belépődijjal tekinthetők meg.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre nem válaszolunk.

K. D. *Miava-Rudnik*. A miniszter megigérte s hiszszük, hogy meg is teszi.

E. M. Annak a lapnak a hire hibás volt. A most meghalt szász király nem tizenkilencz, hanem *negyvenkilencz* év előtt nősült. A testvére *Erzsébet* herczegnő, a ki édesanyja *Margit* királynénak, *Humbert* király özvegyének.

E. K. *Széplak*. A meghatározás igy hangzik: az egymásután hangzó, müvészi szabályokkal alkotott, tehát zenei értelmü hangsorozatot *dallamnak*, azt a zenét pedig, melyben kifejezésteljes és könnyen felfogható dallamok fordulnak elő, dallamosnak nevezik.

L. P. *Kőrös*. Finyák vagy anne-fenyu-k egy délafrikai néptörzs.

M. E. *Komárom*. *Geleji kánonoknak* nevezik a szatmár-németi református zsinat megbizásából készült egyházi törvényeket, *Geleji Katona* István hires püspök nevéről, ki azokat összeállitotta.

A szerkesztésért felelős:

Szász József.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Budapest, 1902 junius 23-án.
Zárva.

BUDAI SZINKÖR.
Budapest, 1902 junius 23-án.
A kereszt jelében.
Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Igazgató Feld Zsigmond.
Budapest, 1902 junius 23-án.
Svihákok.
Kezdete 7½ órakor.

Uránia
Magyar tudomanyos szinház.
Junius hó 17-től augusztus 15-éig nem tart előadást.

NEMZETI SZINHÁZ.
Bérlet 133. sz.
Budapest, 1902 junius 23-án.
Stuart Mária.
Történeti szomorujáték 5 felv. Irta Schiller. Ford. E. Kovács Gyula és Sulkovszky József.

Személyek:

Erzsébet	Fáy Sz.
Stuart Mária	Hegyesi
Dudley	Pálffy
Talbot	Szacsvay
Cecil Vilmos	Gyenes
Kent gróf	Ivánfi
Davison	Császár
Paulet	Egressy
Mortimer	Mihályfi
Aubespine	Mészáros
Belliévre	Abonyi
Drugeon	Gózon
Melvil	Hetényi
Kenedi	Boér

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.
Budapest, 1902 junius 23-án.
KIN-FU
vagy: egy kinai ember kalandjai.
Látványos szinmü dallokkal és tánczal 6 képben Jules Verne „Egy kinai viszontagságai Kinában" czimü regénye után irták: Faragó Jenő és Márkus Géza. Zenéjét szerzette: Barna Izsó.

Személyek:

Kin-Fu	Szirmai
Wang	Delli
William John	Németh
Le-u	Dóri
Nan	Kápolnai
Szun	Kovács M.
Csin-Csang	Szelestei
Craig	Tollagi
Fry	Ujvári

Kezdete 7½ órakor.

VÍG-SZINHÁZ.
Budapest, 1902 junius 23-án.
Az őrnagy ur.
Bohózat 3 felv. Irták: Mars és Kéroul. Forditotta: Heltai J.

Személyek:

Montgiron	Fenyvesi
Labourdette	Hegedüs
Henri Freville	Tanay
Champeaux	Góth
Moulard	Tapolczai
Lardinet	Rónaszéki
Baudricourt	Lévay
Verdier	Kassay
Fauvel	Cserny
Michu	Győző
Dingois	Vendrei
Maloizel	Szerémy
Filerin apó	Bárdi
Paulette	Varsányi
Héloise néni	Nikó
Pauline	Nógrádi
Özv. Martinné	Rostagni
Dingoisné	Lenkei

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHAZ.
Budapest, 1902 junius 23-án.
A postás fiu és a huga.
4 felvonásos bohózat, énekekkel. Irta: Buchbinder B. Magyar szinre alkalmazták: Sziklai K. és Faragó J.

Személyek:

dr. Csipkés	Hidvéghy
báró Szalánczy	Boross
Vankay	Szilágyi
Bájkerti L.	Sziklainé
Gombatövi	Almássy L.
Bodroghi	Palásthy
Szinai	Borbély
Merényi	Delli
Felhő M.	Sziklai K.
Klári	Sziklai Sz.
Álmay M.	Margó
Szőke	Mátray
Pityke	Giréth

Kezdete 7½ órakor.

Vigyázz! Saroküzlet!
Rendkivül olcsó
porczellán étkező-készlet
komplett 6 személyre, dusan aranyozott és remek festésü

Étkezőkészlet	frt 5.95	Teakészlet finom	3.70
Étkező, modern	frt 7.25	Teakészlet rococo	4.70
Étkező, rococo	frt 8.50	Kávékészlet	3.50
Étkező, renaisanc	10.50	Kávékészlet rococo	4.75
		Mocca, platauval	4.50
		Mosdó service	4.75
		Vésett üveg service	7.60

Étkezőkészlet 12 személyre 25, 30 és 35 forint.
Ortner Rezső és Társa
Porczellán fest. gyár raktára 44029
VI., Teréz-körut 32., saroküzlet.
Vidéki rendelésnél kérjük a vasutállomást.

FŐVÁROSI ORFEUM
(Nagymező-utcza 17.) 43550
Ma, hétfőn 1902. évi junius hó 23-án
hetedik vendégjátéka a berlini
SCHALL und RAUCH
(Intimes Theater) szinházi együttesnek.
Serenissimus közbevetett játéka.
A fogolynő … irta Friedrich Kayssler
Lakodalmi est … irta Péter Nansen
Bouberoche … irta Georges Courteline
Bucsuvacsora … irta Arthur Schnitzler
Helyárak: I. emel. proscenium-páholy (4 személyre) 30 kor. I. emel. páholy (4 személyre) 24 kor. — II. em páholy (8 személyre) 24 kor. — Földszinti közös páholyülés I. sor 8 kor., II. sor 6 kor. — I. em. közös páholyülés I. sor 8 kor., II. sor. 6 k. II. emeleti télikerti páholyülés 4 kor. — Földszinti zártszék 1—4 sor 6 kor., 5—12 sor 5 kor., 13—17 sor 4 kor., 18—20 sor 3 kor. Földszinti körülés 3 kor. — I. em. körülés 4 kor. — II. emeleti támlásszék I. sor 4 kor., 2—4 sor 3 kor. — Erkély (télikerti) belépő (számozatlan) 2 kor.
Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdete 8 órakor.
Jegyek előre válthatók délelőtt 10—1 óra között.
Holnap uj müsor.

Szinházak heti müsora.

	Nemzeti szinház	Vigszinház	Népszinház	Magyar szinház	Budai szinkör
Kedd	Yvette	Az őrnagy ur	Kin-Fu	A postás fiu és a huga	A kereszt jelében
Szerda	Demi monde	Az izé	A páholy	A postás fiu és a huga	A kereszt jelében
Csütörtök	Constantin abbé	Az izé	Az őrnagy ur	A postás fiu és a huga	A kereszt jelében
Péntek	Három testőr	Az őrnagy ur	Kin-Fu	A postás fiu és a huga	A kereszt jelében
Szombat	Bánk bán	Pillangó k. a. A szenes leány, szenes legény	Az uj földesur	A postás fiu és a huga	A kereszt jelében
d. u.	—	—	—	—	A tót leány
Vasárnap este	Yvette	Az őrnagy ur	Kin-Fu	A postás fiu és a huga	A kereszt jelében

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 43910

Nevelőnők,
óvónők, bonneok, valamint zene- és nyelvtanitónők ajánlatunak csak a szünidőre is: **özvegy Nietschné Gerson Anna** által Budapest, Erzsébet-körut 52. 43899

Elegánsan
butorozott utczai lakás: 2 ablakos szalon; 1 ablakos hálószoba, elő- és fürdőszobahasználattal; villanyvilágitás, lift, a ház előtt villamvasutállomás; a **Népszinház mellett**, palotaszerü bérházban, 1—2 előkelőbb állásu ur részére, elutazás miatt szolgálattal kiadó. Tudakozódhatni a házfelügyelőnél, Budapest, József-körut 2. 44007

Külön bejáratu
szobák, butorozva, klinika mellett, Knezits-utcza 3., napokra 1 koronáért kiadandók. 1098

Társalkodónői állást
elfogad keresztény, nemes, müvelt fiatal leány. Czim a kiadóhivatalban. 1101

Ajtók, ablakok,
vasredőnyök,
használtak és ujak, teljesen felszerelve, igen olcsón kaphatók
WIENER A. utódánál
Budapest, IX., Üllői-ut 123/e a régi vámmal szemben. 44095

Urasági butorok
a melyek 1896-ban készültek, u. m. **háló-, ebédlő- és salonberendezés**, valamint **egyes mahagoni salon darabok**, detail eladásunk beszüntetése miatt, minden elfogadható áron eladatnak. 44017
Azon butorvevők, kik **kiszáradt, tartós jó berendezésre** reflektálnak, ne mulaszszák el ezen igazán kedvező alkalmat. Tisztelettel
SÁRKÁNY és SCHÜTZ
kárpitosok és diszitők
Bpest, Erzsébet-körut 12.
a New-York kávéházzal szemben.

Uj gépeket
pótló, legtökéletesebb javitásban részesült, Budapesten megtekinthető minden nagyságu gőzcséplőkészleteket olcsó áron ajánl: Timár Ede Budapest, VI., Csengery-utcza 62/B. 1103

Werndl-fegyverek
katonai puskamüvessel kipróbálva, tiszta, rozsdamentes állapotban:

Hosszu gyalogsági fegyver	4 frt.
Röviditett gyalogsági fegyver	6 frt.
Huszar karabély	8 frt.
Huszár karabély, egészen uj	12 frt.
Töltények darabja	06 kr.
Fegyverszij darabja	70 kr.
Szurony darabja	40 kr.

Utánvétellel, jótállás mellett kaphatók 43930
BLUM SÁNDOR
hadfelszerelő intézetében
Budapest, Váczi-utcza 15.

Hirdetmény.
Magyar királyi államvasutak. 95990/F. II. sz. Tárgy: Megszüntetett vonaloknak ujból való forgalomba helyezése. A nagyszeben-nagydisznódi vonalon a f. évi április hó 30-tól megszüntetett 9813. és 9816. sz. vegyesvonatok f. évi junius hó 20-tól kezdve ujból forgalomba helyeztetnek. A 9813. sz. vegyesvonat Nagy-Disznódról délután 3 óra 21 perczkor indul és Nagy-Szebenbe délután 3 óra 55 perczkor érkezik; a 9816. sz. vegyesvonat pedig Nagy-Szebenből este 8 óra 25 perczkor indul és Nagy-Disznódra este 9 óra 13 perczkor érkezik. Budapest, 1902. junius 14. Az igazgatóság. 1205

Legnagyobb budapesti BUTOR-áruház
Az általánosan rossz üzletmenet folytán raktárunk tul van halmozva, hogy azonban családos munkásainknak állandóan foglalkozást adhassunk, elhatároztuk, hogy készitményeinket junius hó végéig előállitási áron alul adjuk el.
Több száz szoba divatos **asztalos- és kárpitos-butor**, u. m.: **barok, angol, szeczesszió, ó-német** stb. stiben, a legegyszerübbtől a legfinomabbig, a legmodernebb façonban, a garniturák behuzása selyem, plüss, franczia és angol szövetekkel, készen, raktáron kizárólag jó minőségben.
A tartósságért több évi kezességet nyujtunk.
Legujabb butoralbumunkat, több mint 490 képpel, 50 fillér beküldése ellenében bérmentve küldjük. Bevásárlás esetén az 50 fillért visszaadjuk. 43920
VARGA MIHÁLY és Társai
magyar butor-ipartársasága Budapest, IV., Koronaherczeg-utcza 2. Kigyó-tér sarkán.

Huzás már e hó 25-én. 100,000 kor. nyerhető!
1 drb 3%-os Jelzálog-igérvénynyel, ára 4 kor.
Mercurbank
és váltó-üzlet részvénytársaság 44037
Budapest, IV. ker., Váczi-utcza 37. szám.

NÉHÁNY SZÓ A TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.
Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltünően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelmüség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyü állapot megszünjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiatalságot a nemi életről jóakarattal, őszintén és behatóan felvilágositsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajaikat bátran, tartózkodás nélkül és bizalommal elmondhassák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpanaszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és az esetleg már meglevő bajokon is tud segiteni, akkor majd megszünik a titkos betegségek létezése.
Ilyen magasztos hivatásu és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hirü intézete (Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a nemi életről felvilágositást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a kóranyagoktól, lelki kinjai megszünnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegen biztos és teljes eredménynyel használt gyógymódnál fogva a monarchiában uttörő és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyitja már sok év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is, a bujakóros sebeket, hugycső-, hólyag-, ideg- és hátgerinczbajokat, az önfertőzés és szifilisz utóbajait, magömlést, elgyengült férfierőt (impotenciat), aranyeret, vérbajokat, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szivesen adnak levelére kimeritő titoktartó választ (a levélbe csak válaszbélyeget kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kivánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszerekről is gondoskodik. A rendelést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 12-ig).
Czim: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10. 43117

Nyaralásra készülő családok
ne mulaszszák el
gyermekeik részére
a
„KIS LAP"
czimü gyermekujságra előfizetni.
Előfizetés egy negyedévre **csak 2 korona.**
Az előfizetési összeg küldendő:
„KIS LAP" kiadóhivatala Budapest, Kerepesi-ut 54. szám.

Titkos betegségek gyógyitására legjobban ajánlható ezen **tapasztalt specialista**, kinek rendelésein a beteg csakis oly kipróbált gyógyitómódokban részesül, melyeket mindig sikerrel alkalmazott **számos évi kórházi** és magángyakorlatában.
Med. univ. Dr. FABINYI
emerit. kórházi orvos — Specialista
gyorsan és alaposan gyógyit bármily régi és makacs
titkos betegséget
(hugycsőfolyást sebeket, syphilist stb.).
Impotentiát (férfiui gyengeség)
még idősebbeknél is meglepő eredménynyel, a rendes foglalkozás megzavarása nélkül.
Levelekre dijtalanul válasz. Kivánatra gyógyszerek.
Rendel: d. e. 9—3-ig; este 6—8-ig.
Budapesten, Erzsébet-körut 12. szám, félemelet.
(Bejárat a lépcsőnél. — Külön várótermek.) 43900

Nyomatott Nagy Sándor könyvnyomdájában, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8., az „Egyetértés" körforgó-gépein.